

RESPUBLIKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

14 MART

2019-cu il

CÜMƏ AXŞAMI

№ 59 (6386)

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSIAL-İQTİSADI QƏZET

WWW.RESPUBLICA-NEWS.AZ

Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədrələrini və İdarə Heyətinin üzvlərini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 13-də VII Qlobal Bakı Forumunun iştirak edən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədrləri xanım Vayra Vike-Freyberqanı və İsmail Serageldini, keçmiş dövlət və hökumət başçılarını, Mərkəzin İdarə Heyətinin üzvlərini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri Vayra Vike-Freyberqa qəbula görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını ifadə edərək ölkəmizə Novruz bayramı ərəfəsində gəlmələrindən və Azərbaycan xalqı tərəfindən onlara göstərilən qonaqpərvərlikdən dərin məmnunluq hissi keçirdiklərini bildirdi. Xanım Vayra Vike-Freyberqa dövlətimizin başçısının Nizami Gəncəvi Bey-

nəlxalq Mərkəzinin fəaliyyətinə verdiyi qiyməti yüksək dəyərləndirdi. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin fəaliyyətinin genişləndiyini vurğulayan Vayra Vike-Freyberqa Mərkəzin İdarə Heyətinə yeni üzvlərin daxil olduğunu və martın 14-16-da keçiriləcək VII Qlobal Bakı Forumunun iştirak edəcəyini vurğuladı. Xanım Vayra Vike-Freyberqa bildirdi ki, "Dünyanın yeni xarici siyasəti" mövzusunda təşkil olunacaq bu Forumda 10 müxtəlif sessiya zamanı iştirakçılar tərəfindən global və regional əhəmiyyət daşıyan məsələlər müzakirə ediləcək.

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin inkişafından məmnunluğunu bildiren dövlətimizin başçısı Mərkəzin coğrafi əhatə dairəsinin genişlənməsinin, Bakı Forumunun ardınca dünyanın

müxtəlif ölkələrində tədbirlər keçirməsinin önəmini qeyd etdi və bunu Nizami Gəncəvi Mərkəzinin artan nüfuzunu göstəricisi kimi dəyərləndirdi. Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyev Qlobal Bakı Forumunun dünyada mühüm beynəlxalq platformaya çevrildiyini dedi və Forum çərçivəsində global əhəmiyyət daşıyan məsələlər ətrafında müzakirələr aparılmasının əhəmiyyətini qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldin Mərkəzin fəaliyyətinə verdiyi dəstəyə görə qurumun İdarə Heyəti adından dövlətimizin başçısına minnətdarlığını ifadə etdi.

AZƏRTAC

Prezident İlham Əliyev BMT İnkişaf Programının nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 13-də BMT İnkişaf Programının rəhbərinin müavini, Avropa və MDB üzrə Regional Bürosunun direktoru xanım Miryana Eqqerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı BMT İnkişaf Programının ölkəmizdə iyirmi ildən artıq bir dövrdə uğurla fəaliyyət göstərdiyini qeyd edərək, xüsusilə Azərbaycanın müstəqilliyinin ilk illərində bu Programın və BMT-nin digər ixtisaslaşmış təsisatlarının ölkəmizə dəstəyinin yüksək qiymətləndirildiyini vurğuladı.

Xanım Miryana Eqqer Azərbaycanın yüksək göstəricili orta gəlirli ölkələr sırasında olduğunu qeyd edərək BMT İnkişaf Programının Azərbaycanla əməkdaşlıqdan məmnun olduğunu bildirdi. O, BMT İnkişaf Programının iqtisadi şəxələndirmə, xırda və orta sahib-

rək, xüsusilə Azərbaycanın müstəqilliyinin ilk illərində bu Programın və BMT-nin digər ixtisaslaşmış təsisatlarının ölkəmizə dəstəyinin yüksək qiymətləndirildiyini vurğuladı.

Xanım Miryana Eqqer Azərbaycanın yüksək göstəricili orta gəlirli ölkələr sırasında olduğunu qeyd edərək BMT İnkişaf Programının Azərbaycanla əməkdaşlıqdan məmnun olduğunu bildirdi. O, BMT İnkişaf Programının iqtisadi şəxələndirmə, xırda və orta sahib-

karlığın inkişafı və Azərbaycan üçün prioritet olan digər sahələrdə ölkəmizlə uzunmüddətli tərəfdaşlığa hazır olduğunu dedi.

Görüşdə ölkəmizin beynəlxalq humanitar layihələrə verdiyi töhfənin əhəmiyyəti qeyd olundu, bu sahədə Azərbaycan və BMT İnkişaf Programı arasında əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

AZƏRTAC

“Çıraqqala” abidəsində möhkəmləndirmə, bərpa-konservasiya işlərinin görülməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Şabran rayonunun ərazisində yerləşən, V-VI əsrlərə aid “Çıraqqala” abidəsində möhkəmləndirmə və bərpa-konservasiya işlərinin görülməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 yanvar tarixli 890 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində digər layihələr üzrə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü”nün 1.67-ci bəndində göstə-

rilməş məbləğin 2,0 (iki) milyon manatı Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinə ayrılıns.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 13 mart 2019-cu il.

Prezident İlham Əliyev Xarici İşlər üzrə Çin Xalq İnstitutunun prezidentini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 13-də Xarici İşlər üzrə Çin Xalq İnstitutunun prezidenti, Çin Xalq Respublikasının xarici işlər nazirinin xüsusi köməkçisi Vu Haylonqu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Bakıda keçiriləcək VII Qlobal Forumun əhəmiyyətinə toxunuldu, bu tədbirin beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi işinə töhfə verdiyi vurğulandı.

Qəbula görə minnətdarlığını bildiren Vu Haylonqu Azərbaycana səfərindən və bu tədbirdə iştirakından məmnunluğunu ifadə etdi. O, Çin ilə Azərbaycan arasında dostluq münasibətlərinin mövcud olduğunu qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan-Çin əlaqələrinin müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini dedi və əməkdaşlığımızın yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu bildirdi. Çinə rəsmi səfərlərini xatırlayan Prezident İlham Əliyev orada Çin Xalq Respublikasının Sədri ilə keçirdiyi görüşlər zamanı iqtisadiyyat, ticarət, infrastruktur, nəqliyyat və digər sahələrdə əlaqələrimizin inkişaf perspektivləri barədə səmərəli müzakirələrin aparıldığını qeyd etdi.

AZƏRTAC

Yaradıcılıq ittifaqları və birliklərinin fəaliyyəti ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikasında dövlət və cəmiyyətin inkişafı üçün əhəmiyyət kəsb edən yaradıcılıq ittifaqları və birlikləri milli ədəbiyyatın və ana dilinin inkişafında, xalqımızın zəngin musiqi irsinin dünyada geniş miqyasda təndilmasında, teatr, kino və aşiq sənəti ənənələrinin qorunub saxlanılması və təbliğində fəal iştirak edir.

Ölkənin mədəni həyatında və ədəbi-ictimai fikrin formalaşmasında, habelə Azərbaycanda mədəniyyətin, incəsənətin təbliğində, memarlığın inkişafında yaradıcı kollektivlərin rolu əvəzsizdir.

Azərbaycan yaradıcılıq ittifaqları və birliklərinin mürciətlərini nəzərə alaraq, onların fəaliyyətinə dövlət qayğısının daha da artırılması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Yazıçılar Birliyinə 800 (səkkiz yüz) min manat, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqına 650 (altı yüz əlli) min manat, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqına 350 (üç yüz əlli) min manat, Azərbaycan Respublikası Kinematografçılar İttifaqına 300 (üç yüz) min manat, Azərbaycan Memarlar İttifaqına 250 (iki yüz əlli) min manat, Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqına 250 (iki yüz əlli) min manat və Azərbaycan Aşıqlar Birliyinə 250 (iki yüz əlli) min manat ayrılıns.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 13 mart 2019-cu il.

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Belarus Respublikasının Əmək və Sosial Müdafiə Nazirliyi arasında əmək, məşğulluq və sosial müdafiə sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumunun təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Belarus Respublikasının Əmək və Sosial Müdafiə Nazirliyi arasında əmək, məşğulluq və sosial müdafiə sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2018-ci il noyabrın 19-

da Minsk şəhərində imzalanmış Anlaşma Memorandumu təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Anlaşma Memorandumu qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Anlaşma Memorandumu-

nun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Belarus Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 1 mart 2019-cu il.

Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə Belarus Respublikasının Kənd Təsərrüfatı və Ərzaq Nazirliyi arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə Belarus Respublikasının Kənd Təsərrüfatı və Ərzaq Nazirliyi arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2018-ci il noyabrın 19-da Minsk şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş

qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Belarus Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 1 mart 2019-cu il.

Miryana Eqqer:

BMT Azərbaycanla əməkdaşlığın inkişafına xüsusi önəm verir

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Əli Əhmədov martın 13-də BMT İnkişaf Proqramının rəhbərinin müavini, Avropa və MDB üzrə Regional Bürosunun direktoru xanım Miryana Eqqer ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Baş nazirin müavini Azərbaycanın indiyədək BMT-nin İnkişaf Proqramı ilə birgə onlarla layihə həyata keçirdiyini söyləyib. Hazırda ölkəmizdə BMT-nin İnkişaf Proqramının səhiyyə, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi sahələrini əhatə edən layihələri reallaşır. Bu layihələrin həyata keçirilməsi Azərbaycanla uğurla reallaşan bir çox islahatların nəticələrinin müsbət olmasına öz təsirini göstərir.

BMT İnkişaf Proqramının rəhbərinin müavini, Avropa və MDB üzrə Regional Bürosunun direktoru Miryana Eqqer BMT-nin Azərbaycanla əməkdaşlığın inkişafına xüsusi önəm verdiyini deyib.

Miryana Eqqer Azərbaycana ilk səfəri çərçivəsində tərəflər arasında strateji əməkdaşlığın daha da dərinləşdirilməsi

istiqamətində fikir mübadilələri aparmaqda maraqlı olduğunu qeyd edib.

AZƏRTAC

Müdafiə naziri ön xətt bölmələrində olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən, keçirilən genişmiqyaslı təlimlərə rəhbərlik edən müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti ön xətt bölmələrində olublar.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir əməliyyat şəraitinin vəziyyəti barədə məruzə edilib. General-polkovnik Z.Həsənov üzbuəz yerləşən düşmən mövqelərini müşahidə edib və bölmələrin daim döyüşə hazır vəziyyətdə olmasını təmin etmək məqsədilə müvafiq tapşırıqlar verib.

Bölmələrdəki şəraitlə tanış olan müdafiə naziri şəxsi heyət üçün yeni tikilən əsgər yataqxanası, silah otağı, idəoloji otaq, yeməxana, məişət otağı, hamam, əşya anbarı, eləcə də digər xidməti obyektlərdən ibarət olan yaşayış kompleksinin açılışında iştirak edib.

Görülən işlərlə maraqlanan general-polkovnik Z.Həsənov hərbi qulluqçuların sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlərin dövlə-

timizin diqqət və qayğısı sayəsində daim davam etdirildiyini xüsusi vurğulayıb.

Müdafiə naziri xidmətdə fərqlənən hərbi qulluqçuları mükafatlandırılıb və şəxsi heyətlə çay süfrəsi arxasında söhbət aparıb.

Sonra nazir cəbhəboyu zonada yerləşən kəndlərdən birində yerli sakinlərlə görüşərək əhalinin təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə yaşayış məntəqələrimizin müdafiəsi barədə söhbət edib.

AZƏRTAC

Müdafiə naziri səhra şəraitində ərazidə yaradılmış təlimin komanda idarəetmə məntəqəsində olub

Azərbaycan Ordusunun genişmiqyaslı təlimlərinin növbəti mərhələsində qərargahlarda tapşırıqlar aydınlaşdırılıb, vəziyyət qiymətləndirilib, qərarlara qəbul edilib və qoşunlara tapşırıqlar verilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbu-

at xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, səhra şəraitində ərazidə yaradılmış təlimin komanda idarəetmə məntəqəsində olan general-polkovnik Zakir Həsənov qoşunların döyüş fəaliyyətinin təşkilini yoxlayıb.

Təlim nöqtələrinə baş çəkən müdafiə naziri döyüş texnikaları, silah-sursat və şəxsi heyətin təlimlərdə iştirakı, eləcə də tapşırıq və sərəncamların dəqiq çatdırılması, icra olunması ilə bağlı müvafiq göstərişlər verib.

AZƏRTAC

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Roma Papası Fransiskə təbrik məktubu ünvanlayıb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Roma Papası Fransisk Həzrətlərinə Tacqoyma Günü'nün ildönümü münasibətilə təbrik məktubu göndərüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məktubda Müqəddəs Taxt-Tac ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə olması vurğulanır, ikitərəfli əməkdaşlığın dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqun möhkəmləndirilməsinə, ümumdünya mədəni irsinin qorunmasına gələcəkdə də böyük töhfələr verəcəyinə ümid ifadə edilir.

AZƏRTAC

Bakıda VI Regional İnternet İdarəçilik Forumu keçirilib

Martın 11-dən 15-dək Azərbaycanda ilk dəfə Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi tərəfindən keçirilən beynəlxalq "Kibertəhlükəsizlik həftəsi" çərçivəsində BMT İnkişaf Proqramı (BMTİP) ilə birgə martın 13-də Bakıda VI Regional İnternet İdarəçilik Forumu (RİİF) keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, builki forum "Kibertəhlükəsizlik: bizim ortaq məsuliyyətimiz" mövzusunda həsr olunub.

Forumun açılışından əvvəl nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə, BMT İnkişaf Proqramının rəhbərinin müavini, Avropa və MDB üzrə Regional Bürosunun direktoru xanım Miryana Eqqer, Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının (BTİ) MDB ölkələri üzrə regional bölməsinin rəhbəri Kiril Oparin kibertəhlükəsizlik sahəsində həllər təklif edən yerli, eləcə də beynəlxalq şirkətlərin məhsul və xidmətlərinin nümayiş olunduğu "Cyber Village" sərgisinə baxış keçiriblər. Azərbaycan İnternet İdarəçilik Forumunun aktiv iştirakçısı və təşkilatçısıdır. 2012-ci ildə Bakıda VII İnternet İdarəçilik Forumunun təşkil edilməsi ilə yanaşı, ölkəmizdə hər il Regional İnternet İdarəçilik Forumu keçirilməkdədir.

Nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə bildirib ki, forumun məqsədi daha səmərəli, effektiv regional iqtisadi inkişaf və mədəni irəliləyişə nail olmaq üçün internetin təbiiqinin müxtəlif yollarını nümayiş etdirməkdir: "Forum yerli iştirakçıların beynəlxalq müntəxəssislərlə təcrübə mübadiləsi və əməkdaşlıq qurması, bu sahədə mövcud vəziyyətin, qarşıya qoyulmuş vəzifələrin, müvafiq xarici strukturlara inteqrasiya məsələlərinin birgə müzakirəsi və maraqlı innovativ layihələrin nümayiş üçün platformadır".

R.Quluzadə deyib ki, 20 ilə yaxındır ki, Azərbaycan Hökuməti BMT İnkişaf Proqramı ilə əməkdaşlıq edir. Qurum informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində bir çox layihələrə dəstək verir: "Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən 2003-cü ildə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının inkişafı naminə informasiya və kommunikasiya tex-

nologiyaları üzrə Milli Strategiya (2003-2012)" məhz BMT İnkişaf Proqramı ilə birgə layihə çərçivəsində hazırlanıb. Həmçinin ölkəmiz üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan "AzDatacom" şəbəkəsi, regionda ilk "TIER-3" səviyyəli DATA-mərkəzin qurulması birgə fəaliyyətin nəticəsidir. Bu layihələr ölkəmizdə dayanıqlı inkişafa böyük töhfə verib. Bu gün də BMT İnkişaf Proqramı ilə əməkdaşlığımız davam edir. Birgə əməkdaşlıq çərçivəsində hazırlanmış "Bilik iqtisadiyyatı - Azərbaycanın İnnovasiya Yol Xəritəsi" bizim üçün çox önəmlidir. Bu layihə çərçivəsində keçirilən "İdeyadan Biznesə" startap turları və məktəblərdə robototexnika laboratoriyalarının qurulması üzrə tərəfdaşlığımızdan məmnunuq".

Azərbaycanın Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqı ilə əməkdaşlığına da toxunan nazir ötən il təşkilatın səlahiyyətli konfransında keçirilmiş seçkilərdə ölkəmizin BTİ-nin Şurasına yenidən, Radiotənzimləmə Bürosuna isə ilk dəfə üzv seçildiyini xatırladıb: "Keçən il Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının regional ofisinin dəstəyi ilə regionda ilk dəfə "Kibertəhlükəsizlik təlimləri" keçirilib, 14 ölkə nümayəndəsi iştirak edib. Hər ki təşkilatın fəaliyyəti bu gün keçirilən forumun mövzusu ilə bilavasitə bağlıdır. 2006-cı ildən keçirilən Qlobal İnternet İdarəçilik Forumları məhz Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının təşəbbüsüdür".

R.Quluzadə forumun "Kibertəhlükəsizlik həftəsi"nin əsas tədbiri seçilməsinin təsadüfi olmadığını qeyd edib. Bildirib ki, müasir texnologiyalar, internet hazırda insanların, cəmiyyətin, dövlətin inkişafında əvəzedilməz rola malikdir: "Onlar təhsilə, səhiyyəyə, ticarətə, mediaya, məşğulluğa və bir çox digər sahələrdə inkişaf üçün yeni imkanlar yaradır. İnternet təbiiqləri, sosial şəbəkələr insanlar üçün müasir ünsiyyət formasına çevrilib. İnternet sayəsində açıq və şəffaf idarəetmə sistemi formalaşmış, vətəndaş-dövlət münasibətləri yeni məzmun alıb. Lakin, eyni zamanda, bu inkişaf dünyada kibertəhlükəsizliklə bağlı ciddi problemlər də yaradır. Yeni texnologiyaların inkişafı meydana çıxıb, onların təsir coğrafiyası və əhatə dairəsi genişlənib. Kibercina-

yətlərin sayı da ildən-ilə artmaqdadır".

Nazir ölkəmizdə texnoloji inkişafı yanaşı, kibertəhlükəsizlik məsələlərinin də diqqət mərkəzində olduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, "Azərbaycan Respublikasının kibertəhlükəsizlik strategiyası (2019-2024)" hazırlanıb və təsdiq olunma mərhələsindədir. O, İnternet İdarəçilik Forumunun öz ətrafında bütün maraqlı tərəfləri birləşdirməklə milli, regional və qlobal səviyyədə mövcud olan məsələlərin müzakirəsində mühüm rol oynadığını qeyd edib.

BMT İnkişaf Proqramının rəhbərinin müavini, Avropa və MDB üzrə Regional Bürosunun direktoru xanım Miryana Eqqer isə bildirib ki, BMTİP-in Azərbaycanda özünü təsdiqləmiş və artıq hər il təşkil olunan tədbirlərdən biri olan forum bu il çox önəmli mövzuya həsr olunub. Bu forum internetin gələcəyi ilə bağlı əhəmiyyətli müzakirələrə yol açır: "Eyni zamanda, forum heç kim kənarda qalmaması prinsipiə uyğun olaraq sadə insanların həyatını yaxşıya doğru dəyişmək, yeni nəsil idarəetmə üsullarını inkişaf etdirmək, eləcə də, internet texnologiyalarının potensialını daha yaxından araşdırmaq üçün yeni imkanlar irəli sürür, daha əhatəli və hər kəs üçün əlçatan olan idarəetmə platformalarını yaradır".

Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının MDB ölkələri üzrə regional bölməsinin rəhbəri Kiril Oparin də çıxışında forumun əhəmiyyətinə toxunub. Azərbaycanın Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqı ilə bütün sahələrdə səmərəli əməkdaşlıq etdiyini vurğulayan bölmə rəhbəri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, innovasiyalar sahəsinə böyük diqqət və dəstək göstərildiyini vurğulayıb.

Sonra İnternet İdarəçilik Forumunun Cənəvrə Katibliyinin proqram və texnologiya meneceri Chengetai Masangonun tədbir iştirakçılarına videomüraciəti dinlənilib.

Forum işini "Regionun kibertəhlükəsizlik məsələləri", "Kibertəhlükəsizlik sahəsində beynəlxalq təcrübə", "Kibertəhlükəsizlikdə innovativ həllər", "Uşaqlar üçün təhlükəsiz internet" mövzularında sessiyalarla davam etdirib.

AZƏRTAC

Azərbaycan ilə Kanada arasında gender sahəsində əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub

Martın 13-də Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin (AQUPDK) sədri Hicran Hüseynova Kanada Baş nazirinin Avropa İttifaqı və Avropa məsələləri üzrə xüsusi elçisi, bu ölkənin Almaniyadakı səfiri Stefan Dionun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ikitərəfli əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Hicran Hüseynova Azərbaycanla Kanada arasında əlaqələrin yaxşı səviyyədə olduğunu deyib. O, iki ölkə arasında əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi üçün zəruri istiqamətlər və qarşılıqlı faydalı əsaslar üzərində iş birliyinin yaradılmasının vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Görüşdə qeyd olunub ki, qadının cəmiyyətdə layiqli yer tutması Azərbaycan dövlətinin əsas məqsədlərindən biridir.

Qadın və qızların dövlətin yaratdığı bütün imkanlardan yararlanı, təhsil alır, ictimai-siyasi proseslərdə fəal iştirak edir, yüksək vəzifələr tutur, sahibkarlıq sahəsində geniş təmsil olunurlar. Onlar səhiyyə, təhsil, elm, mədəniyyət, idman, hüquq-mühafizə və s. sahələrdə fəaliyyət göstərirlər. Bu, Azərbaycan dövləti, xüsusilə Prezident İlham Əliyev tərəfindən aparılan uğurlu dövlət qadın siyasətinin məntiqi nəticəsidir.

H.Hüseynova deyib: "Bizimlə əməkdaşlıq qurmaqda maraqlı olmağınız bizi sevindirir və bunu dəstəkləyirik. Sizin ölkənizdə gender məsələləri çox yüksək səviyyədə olduğu üçün bu məsələlərə diqqətlə yanaşırsınız. Azərbaycanla ailə, qadın, uşaq problemlərinin həlli daim dövlətin diqqət mərkəzindədir. İstər həyata keçirilən təcrübə mübadiləsi, istərsə də imzalanan sənədlər çərçivəsində bir çox ölkələrlə yüksək səviyyəli əməkdaşlığımız

qurulub. Ümid edirik ki, Kanada ilə də bu sahədə bizim yaxşı əməkdaşlığımız ola bilər". Komitə sədri birgə layihələrin həyata keçirilməsinin səmərəli olacağını bildirib.

Kanada Baş nazirinin Avropa İttifaqı və Avropa məsələləri üzrə xüsusi elçisi, səfir Stefan Dion Azərbaycana səfərindən məmnun olduğunu deyib. O, Azərbaycanda gedən inkişaf proseslərini, sosial sahədə əldə edilən uğurları yüksək qiymətləndirib.

Stefan Dion deyib: "Kanadanın Baş naziri Castin Trüdo mənə ölkənizə göndərən bildirdi ki, Azərbaycanla münasibətlərin daha da gücləndirilməsi vacibdir. Gender bərabərliyi sahəsinə gəldikdə, birgə təşəbbüsləri dəstəkləməyə hazırıq".

Görüşdə tərəfləri maraqlandıran bir sıra digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Fransa səfəri: Müasir diplomatiyamızda yeni səhifə

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın martın 11-12-də Fransa Respublikasına səfəri proqramının zənginliyi, görüş və danışıqların yüksək səviyyəsi ilə yadda qaldı. Azərbaycan-Fransa əlaqələrinin inkişafı baxımından mühüm əhəmiyyətə malik olan bu səfər diplomatiya tariximizə yeni səhifə kimi yazıldı. Səfər, eyni zamanda, dünya və Avropa ictimaiyyətində Azərbaycan barədə müsbət imicin formalaşmasından, ölkəmizə və şəxsən Mehriban xanım Əliyevaya böyük diqqət və hörmətdən, nəhayət, Birinci vitse-prezidentin diplomatik məharətindən xəbər verir.

Səfərin əhəmiyyətini, səciyyəvi məqamlarını bir daha diqqətə çatdıraraq, bununla bağlı fikir və mülahizələri oxucularla bölüşməyi lazım bildik.

Fransa Qərbin aparıcı, inkişaf etmiş, Avropa İttifaqının lider dövlətlərindən biridir. Paris ənənəvi olaraq Avropa və dünya siyasətinə ciddi təsir göstərir. Cənubi Qafqazda da fəallığı ilə seçilən bu ölkə ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədridir. Onun Yerevana təsir imkanları da ayrıca söhbətin mövzusu ola bilər. Fransada erməni diasporu və lobbisinin dövlət siyasətinə təsir göstərdiyi sirr deyil. Onlar Azərbaycan-Fransa əlaqələrini hər vaxtla əngəlləməyə, münasibətlərə kölgə salmağa çalışırlar. Lakin artıq zaman Azərbaycanın xeyrinə işləyir.

Fransa Azərbaycanla enerji sahəsində fəal əməkdaşlıq edir. "Total" şirkəti "Əsrin müqaviləsi"nin başlanğıcından bu nəft kontraktında yer alıb. Parisin Azərbaycanla münasibətlərində diqqətçəkən daha bir məqam kosmik sahədə mövcud əməkdaşlıqdır. Azərbaycan kosmik peyklərini orbitə məhz Fransanın kosmodromundan çıxarı.

Göründüyü kimi, Fransa ilə əməkdaşlığın inkişafı Azərbaycanın xarici siyasətində həmişə prioritet istiqamətlərdən biri olub.

Mədəniyyət sahəsində əlaqələrə gəlincə, ilk növbədə, Heydər Əliyev Fondunun Fransada həyata keçirdiyi humanitar layihələr yada düşür. Artıq bu ölkənin mədəni həyatında Fondun yeri aydın görünməkdədir. Gəlin, xatırlayaq: Parisdə terror qurbanlarına həsr olunmuş 7-ci Beynəlxalq Konqresin keçirilməsinə, Fransanın müxtəlif regionlarındakı 20-dək kilsənin bərpasına yardım, Strasburq kafedralının XIV əsrə aid olan beş vitrininin, Versal Sarayının parkındakı ümumbəşəri abidələrin bərpası, Luvr muzeyində İslam İncəsənəti Departamentinin yaradılması və sair. Kann şəhərində Azərbaycan mədəniyyəti günləri keçirildi, Parisdə Azərbaycan Mədəniyyəti Mərkəzi yaradıldı, Fransa Dövlət Şərq Dilləri və Mədəniyyətləri İnstitutunda Azərbaycan dili fakültəsi açıldı... Bu, Fransada

edilən Azərbaycanla əlaqələrin genişlənməsində dünyanın bütün inkişaf etmiş ölkələri kimi, Fransa da maraqlıdır. Bunu Mehriban xanımın Parisdə keçirdiyi bütün görüşlərdə Fransanın yüksək vəzifəli rəsmiləri də xüsusi vurğulayırdılar.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Fransaya səfərini bir neçə aspektdən səciyələndirmək olar. Dünya Mehriban xanımın Parisdə yüksək hörmət-izzətlə qarşılandığını, ona göstərilən ali diqqətin şahidi oldu. Bu mənərə Fransa siyası elitəsinin Mehriban xanım Əliyevanı nüfuzlu lider kimi qəbul etdiyini göstərir. Həm də onu göstərir ki, Mehriban Əliyeva Qərb ölkələrinin nəzərində müsəlman-Şərq aləminin müasir dünya ilə ayaqlaşan, eləcə də Qərb dəyərlərini dərinlən anlayan müstəqil ictimai-siyasi xadimdir. Hazırda müsəlman ölkələrində bu statusa malik ikinci bir siyasətçi qadın tapmaq çətinlikdir.

Səfərin digər mühüm aspektlərindən biri, qeyd etdiyimiz kimi, siyasəti-İqtisadi, humanitar mövzularda yüksək səviyyəli müzakirələrin aparılması oldu. Birinci vitse-prezidentin aparıcı şirkətlərin rəhbərləri ilə görüşləri və danışıqları Azərbaycanın qeyri-neft sektoruna xarici investisiyanın cəlb edilməsində Mehriban xanım Əliyevaya yüksək inam və etimadın, eləcə də onun şəxsi nüfuzunun göstəricisi kimi diqqəti çəkir. Fransanın iqtisadiyyat və maliyyə naziri Bruno Lömerin qeyd etdiyi kimi, Fransa ilə əlaqələr həm də ölkəmizin Avropa İttifaqı ilə yaxınlaşmasına böyük töhfə verə və Azərbaycanın bu təşkilata inteqrasiyası üçün pəncərə rolunu oynaya bilər.

Səfər çərçivəsində keçirilən görüşləri sırasınaq, Fransanın Baş naziri Eduard Filip ilə görüşü ön sıraya qoymaq olar. Ölkələrimiz arasında siyasəti, iqtisadi və digər sahələrdə əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyini bildiren Fransa Baş nazi-

Yaxud Azərbaycan Respublikası ilə Fransa İnkişaf Agentliyi arasında "Dəmir yolu sektorunun inkişafı proqramı çərçivəsində Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizinin Sumqayıt-Yalama dəmir yolu xəttinin yenidən qurulmasına dair konvensiya", "Əməliyyat Nəzarəti Mərkəzinin yaradılmasına dair araşdırma müqaviləsi" və "Xocasən" deposunun signalizasiya və telekommunikasiya sisteminin reallaşdırılmasına dair müqavilə" ölkəmiz üçün xüsusi önəmə malik sənədlərdir.

Şimal-Cənub Beynəlxalq Neqliyyat Dəhlizi ilə

giya və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olundu, ikitərəfli əlaqələrin müxtəlif istiqamətlərdə inkişafı ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Suyun idarə edilməsi və su itkilərinə qarşı mübarizə sahəsində ölkəmiz ("Azərsu" ASC) və Fransa şirkəti arasında əlaqələrin müsbət təcrübəsi nəzərə alınarsa, bu əməkdaşlığın perspektivləri heç bir şübhə doğurmur.

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın Fransa səfəri çərçivəsində "Rothschild Global Financial Advisory" şirkətinin rəhbəri Da-

hələri həyata keçirilməsinə təkan verəcək.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Fransaya səfəri iki dövlət arasında mədəni əlaqələrin inkişafı baxımından da çox əhəmiyyətlidir. Bu və digər məsələlər Fransanın birinci xanımı Brijit Makron ilə görüşdə müzakirə edildi. Brijit Makron qədim Azərbaycan mədəniyyəti incilərinin populyarlaşdırılması və beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması işində Mehriban Əliyevanın müstəsna rolunu yüksək qiymətləndirdi. Onun rəhbərliyi ilə müxtəlif vaxtlarda Fransada

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi, bilavasitə Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşdırılan layihələrin heç də tam olmayan siyahısıdır. Təsədüfi deyil ki, birinci xanım Mehriban Əliyevanın Fransa-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafına verdiyi böyük töhfələr, mədəniyyət, elm və təhsil sahələrindəki xidmətləri Fransa görüşlərində xüsusi vurğulanırdı. Bunu Fransanın Baş naziri Eduard Filip, Senatın sədri Jerar Ləş və başqaları dilə gətirdilər. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, bu xidmətlərinə görə birinci xanım Mehriban Əliyeva Fransa Respublikasının "Şərəf Legionunun Zabit" dövlət ordeni ilə təltif olunub.

Beləliklə, Fransa ilə münasibətlərin inkişafı istər siyasəti-İqtisadi və humanitar baxımdan, istərsə də ermənilərin anti-Azərbaycan təbliğatının neytrallaşdırılması nöqəyi-nəzərindən müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Prezident İlham Əliyevin Fransaya münasibətdə məqsədyönlü, düşünülmüş siyasəti bu ölkənin qapılarını üzmüzdə daha geniş açır. Yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər ölkələrimiz arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə güclü impuls verir, ona arzuolunan dinamika gətirir.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın uğurlu Fransa səfəri, yüksək səviyyəli görüşləri və danışıqları, ilk növbədə, bu pragmatik, milli maraqlara xidmət edən siyasətdən qaynaqlanır.

Əminliklə deyə bilərik ki, Fransa-Azərbaycan münasibətlərində yeni səhifə açan bu səfər qarşılıqlı əlaqələrin inkişafına ciddi töhfə verdi. Yeri gəlmişkən, bu fikrə Mehriban Əliyeva ilə görüşündə Fransa Respublikasının sabiq Prezidenti Nikola Sarkozi də şərik çıxdı.

Bu gün beynəlxalq miqyasda söz və nüfuz sahibinə çevrilən, etibarlı tərəfdaş kimi qəbul

rinin fikrincə, Azərbaycan böyük iqtisadi potensiala malikdir və ikitərəfli əməkdaşlıq üçün yaxşı perspektivlər var. Azərbaycanın neft və qeyri-neft sektorlarında çalışan fransız şirkətləri daha fəal olmalıdır. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva da bu fikirləri bölüşərək iqtisadi sahədə əməkdaşlıq üçün böyük potensialın olduğunu vurğuladı, fransız şirkətlərini ölkəmizdə daha fəal olmağa çağırırdı. Humanitar sahədə əməkdaşlıqdan danışarkən Mehriban Əliyeva bildirdi ki, Azərbaycanda fransız dilinə və ədəbiyyatına böyük maraq var, ölkəmizin 300-dən çox məktəbində fransız dili tədris olunur. Bundan əlavə, Azərbaycan Dillər Universitetində fransız dili və ədəbiyyatı mərkəzi, Bakı Slavyan Universitetində fransız dili mərkəzi, Bakı Fransız Liseyi və Fransız-Azərbaycan Universiteti uğurla fəaliyyət göstərir.

Baş nazir ilə təkbətək görüşün detalları tam açıqlanmasa da, səslənən fikirlər Fransanın Azərbaycanla bütün sahələrdə, xüsusən iqtisadi sahədə əməkdaşlığı daha da genişləndirmək istəyindən xəbər verir və bu, çox mühüm amil kimi diqqətləyiqdir. Görüşdən sonra Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın və Baş nazir Eduard Filipin iştirakı ilə imzalanan Azərbaycan-Fransa sənədlərinə nəzər yetirsək, artıq bu istiqamətdə real addımların atıldığını görə bilərik.

Məsələn, "Azərbaycan Mərkəzi Bankı ilə "Rothchild & Cie" bankı arasında strateji əməkdaşlıq haqqında Saziş" imzalandı. Rotşildlərin bank biznesi investisiya-bank xidmətləri, korporativ bank xidmətləri, özəl kapital qoyuluşu, aktivlərin idarə olunması kimi mühüm sahələri əhatə edir.

Hindistandan və Körfez ölkələrindən göndərilən yüklərin Azərbaycan ərazisindən keçməklə Rusiyaya, Qərbi Avropaya, Baltıqyanı və Skandinaviya ölkələrinə daşınması nəzərə alınarsa, haqqında söhbət gedən konvensiyanın icrası ölkəmizin iqtisadiyyatına böyük dividendlər gətirəcək.

Əməliyyat Nəzarəti Mərkəzinin yaradılmasına dair araşdırma müqaviləsi, "Xocasən" deposunun signalizasiya və telekommunikasiya sisteminin reallaşdırılması haqqında müqavilə isə neqliyyat infrastrukturunun inkişafında mühüm rol oynayacaq.

Azərbaycan iqtisadiyyatının neftdən asılılığını azaltmaq, qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək istiqamətində ardıcıl və davamlı iş aparır. Fransanın iqtisadiyyat və maliyyə naziri Bruno Lömer ilə görüşdə bu barədə söhbət açıldı. Nazir Azərbaycan iqtisadiyyatının şaxələndirilməsində Birinci vitse-prezidentin mühüm rolunu qeyd etdi. Mehriban Əliyeva isə öz növbəsində, ölkələrimiz arasında siyasəti dialoqu yüksək səviyyədə olduğunu, ancaq mövcud iqtisadi əməkdaşlığın real potensiala cavab vermədiyini vurğuladı. Onun fikrincə, tezliklə konkret layihələrin həyata keçirilməsinə başlanılmalı, cari ildə Azərbaycan-Fransa Hökumətlərarası İqtisadi Komissiyasının növbəti iclası keçirilməlidir. Bu təkliflər fransalı nazir tərəfindən yüksək qiymətləndirildi.

Azərbaycan dövləti üçün prioritet məsələlərdən biri də ətraf mühitin mühafizəsidir. "Suez Groupe" şirkətinin beynəlxalq inkişaf üzrə icraçı vitse-prezidenti Erik Qebali ilə görüşdə Azərbaycan ilə bu şirkət arasında ətraf mühit, ekolo-

vid dö Rotşild ilə görüşü də maraqlı məqamlarla yadda qaldı. Belə ki, Rotşildlər XIX əsrdə Azərbaycanda çox məşhur olublar. Bu barədə danışan Mehriban Əliyeva deyib: Bakı o zaman neft sənayesinin mərkəzi idi və Rotşild qardaşları Bakıya böyük investisiya gətirmişdilər. Bütün bunlar Bakıda neft sənayesini daha da canlandırmışdı. Rotşild qardaşları xeyriyyəçiliklə də məşğul olub, həmçinin Bakıda bir çox gözəl binalar tikiblər.

"Ailəmizin Sizin ölkənizdəki fəaliyyəti barədə bilirik və hesab edirik ki, onlar tarixdə iz qoyan fəaliyyət göstəriblər", - deyən "Rothschild Global Financial Advisory" şirkətinin rəhbəri Rotşildlərin Azərbaycandakı fəaliyyətinin tarixi köklərinin olduğunu bildirdi və Mehriban Əliyevanın ölkəmizə səfər dəvətini məmnunluqla qəbul etdi.

Fransa Senatının sədri Jerar Ləşə, Milli Assambleyanın sədri Rişar Ferran ilə, həmçinin Fransa-Azərbaycan dostluq qrupunun sədri və müşavirləri görüş, aparılan səmərəli danışıqlar isə parlamentlərarası əlaqələr, habelə mədəniyyət, elm, səhiyyə və təhsil sahələrində Azərbaycan-Fransa münasibətlərinin inkişafı baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Səhiyyə sahəsinə gəldikdə, Fransa Milli Xərgəng İnstitutunun təsisçisi və keçmiş prezidenti professor David Hayat ilə görüş çox əlamətdar sayıla bilər. Nəzərə alsaq ki, Birinci vitse-prezident ölkəmizdə səhiyyənin inkişafına hərtərəfli diqqət və qayğı göstərir, bu sahədə Fransa-Azərbaycan əməkdaşlığının yeni istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi təcrübə mübadiləsinə və iki ölkənin onkoloji mərkəzləri arasında daha sıx əməkdaşlığın yaradılmasına, müştərək layi-

keçirilmiş mədəni tədbirlərin əhəmiyyəti vurğulandı. İnəmlə demək olar ki, bu görüş ailə və qadın problemləri, gender bərabərliyi, təhsil, ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə xidmət edəcək.

Səfər çərçivəsində Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Fransanın mədəniyyət naziri Frank Risterin müşayiəti ilə Parisdəki Orsey muzeyini ziyarət etdi. Bu, bir daha təsdiqlədi ki, mədəniyyət sahəsi Azərbaycan-Fransa əlaqələrinin mühüm istiqamətlərindən biridir.

Fransada keçirilən bütün görüşlərdə Azərbaycanın bir nömrəli problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi də xüsusi diqqət yetirilən mövzulardan idi. Birinci vitse-prezident Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı ölkəmizin prinsipial mövqeyini fransız hakimiyyətinin yüksək dairələrinə bir daha çatdırmaqla, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrilərindən biri kimi nizamlanma prosesində Fransanın məsuliyyətinin xatırladılması üçün səfərin yaratdığı bütün imkanlardan istifadə etdi.

Bütövlükdə, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın Fransaya səfərini əlamətdar hadisə kimi səciyələndirmək olar. Bu səfər, heç şübhəsiz, bütün istiqamətlər üzrə dövlətlərarası əlaqələrin inkişafında, o cümlədən ölkəmizin Avropa İttifaqı ilə yaxınlaşmasında, Azərbaycanın Al-yə inteqrasiyasında müstəsna rol oynayacaq.

Aslan ASLANOV,
AZƏRTAC-ın İdarə Heyətinin sədri,
Dünya Xəbər Agentlikləri
Konqresinin və OANA-nın prezidenti.

GORANBOY: İNKİŞAF VƏ TƏRƏQQİ DÖVRÜ

Qabaqcıl aqrar rayonlardan olan Goranboyda “2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunları və 2019-cu ildə qarşıda duran vəzifələr” barədə geniş hesabat yığıncağı keçirilmiş, nailiyyətlərə nəzər salınımış, 2019-cu ildə görülməli olan məsələlər ətrafı müzakirə edilmişdir. İlk öncə Goranboy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Nizaməddin Quliyev, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının məsul işçisi Arif Novruzov, millət vəkilləri Ağalar Vəliyev və MəhİR Aslanov, Rayon İcra Hakimiyyətinin, YAP şəhər Şətkilatının nümayəndələri, hüquq-mühafizə orqanlarının, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və xidmət rəhbərləri və ziyalılar ümummilli lider Heydər Əliyevin əzəmətli abidəsi önünə tər qəsnəfillər qoymaqla, bir dəqiqəlik sükutla yad etdilər. Sonra dövlət rəsmiləri Heydər Əliyev parkında təşkil olunmuş sərgidə nümayiş olunan, rayonda tədarük olunan kənd təsərrüfatı məhsullarının və istehsal olunan sənaye məhsulları ilə, o cümlədən rayonun sosial-iqtisadi inkişafı xronikası ilə tanış oldular.

Heydər Əliyev Mərkəzinin akt zalında yığıncaq öz işinə başladı. Goranboy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Nizaməddin Quliyev tədbir iştirakçılarını salamlayaraq, Azərbaycanda gedən davamlı inkişafdan danışaraq qeyd etdi ki, həm bölgədə, həm də Avropada iqtisadi, hərbi, siyasi böhran yaşanmasına baxmayaraq, bu il də Azərbaycan iqtisadiyyatı uğurla inkişaf etmiş, sabitlik təmin edilmiş, xalq təhlükəsizlik şəraitində, rifah içində yaşayır. Ötən əsrin sonlarında tarixi müstəqilliyinə qovuşan Azərbaycan Respublikası xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin böyük uzaqgö-

rənliklə işləyib hazırladığı sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən məntiqi ardıcılıqla həyata keçirilməsi nəticəsində dünyanın ən sabit və dinamik inkişaf edən bir ölkəsi kimi yüksək nüfuz qazanmışdır. On beş ildə olduğu kimi, 2018-ci ildə də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi nəticəsində ölkəmizin dinamik inkişafı təmin edilmiş, qarşıda duran məsələlər öz həllini tapmış, böyük layihələr icra olunmuşdur.

Respublikamızın hər yerində olduğu kimi, Goranboy rayonu üçün də ötən il uğurlu olmuşdur. Rayonun makroiqtisadi göstəriciləri xeyli yaxşılaşmışdır. Ümumdaxili məhsul buraxılışının həcmi 220,4 milyon manat, sənaye məhsulunun həcmi 12,2 milyon manat, tikinti işlərinin həcmi 58,2 milyon manat, kənd təsərrüfatı məhsullarının həcmi 87,1 milyon manat təşkil etmişdir. Əhalivə 60,1 milyon manat ticarət, 3,7 milyon manatlıq nəqliyyat xidməti göstərilmisdir. Əsas kapitalla 64,9 milyon manat investisiya yönəldilmişdir. Əhalinin pul gəlirləri 328,6 milyon manat (əvvəlki ilə müqayisədə 8 faiz

cox), adambaşına düşən pul gəliri isə 3157 manat və ya əvvəlki ilə müqayisədə 7 faiz olmuşdur.

Rayonda tikinti-abadlıq və quruculuq işləri davam etdirilmişdir. Müasir memarlıq üslubunda Bayraq Muzeyi tikilmiş, 72 metr hündürlüyündə Dövlət Bayrağı ucaldılmışdır. Bayraq Meydanında 930 kv.metr tomet düzülmüş, yeni gül kolları əkilmiş, yaşıllıq salınımış, ərazidə 18 ədəd yeni işıqlandırma dirayə quraşdırılmışdır.

Dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə rayonda xalça istehsalı emalatxanası tikilmişdir. Bu, həm yeni iş yerlərinin açılması, həm də Goranboyun qədim xalçaçılıq ənənələrinin yaşadılması deməkdir. Emalatxanada ən azı 150 nəfər işlə təmin olunacaqdır.

Yaşayış binalarının müasir görkəmə salınması ilə bağlı möhtəram Prezidentimizin tapşırığına əsasən Goranboy şəhəri M.Məhərrəmov küçəsi 22 sayılı yaşayış binasının dam örtüyü, fasad və həyətəyeni sahələrində təmir işləri görülmüşdür.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təhsilimi-

zin inkişafına göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğının nəticəsidir ki, son illərdə 24 məktəb, 3 əlavə tədris korpusu tikilmiş, 11 məktəb əsaslı təmir edilmişdir.

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Kələk kəndində yeni bina tikilərək 35 yerlik Körpə evi-uşaq bağçası açılmışdır. Düzqışlaq və Qorov kənd Körpə evi-uşaq bağçasında əsaslı təmir işləri aparılmışdır.

Ötən il taxılçılıq sahəsində də müəyyən uğurlar əldə edilmiş. 19 min 739 hektar sahədən orta məhsuldarlıq 29,5 sentner olmaqla 58 min 325 ton taxıl istehsal edilmişdir. 5 min hektarda pambıq əkilmiş, 9 min 136 tondan artıq məhsul toplanaraq qəbul məntəqələrinə təhvil verilmişdir.

Kənd təsərrüfatının gəliri sahələrindən biri olan baramaçılığın inkişafına dövlət dəstəyi küncülərdə marağı xeyli artırmışdır. Məhz bunun nəticəsidir ki, rayonda barama istehsalı 2,17 tondan 9,8 tona yüksəlmiş, küncülər 100 min manata yaxın gəlir əldə etmiş, 10 min ton şəkər çuğunduru yığılmışdır. 8 hektar sahədə tütün əkilmiş, 13,9 ton quru tütün təhvil verilmişdir.

Rayonun bir sıra yaşayış məntəqələrində tərəvəzçilik artıq ixtisaslaşmış sahə kimi xarakterizə olunur. Xüsusilə daha çox gəlir gətirən xiyar və pomidor məhsullarının yetişdirilməsinə maraq çoxalmışdır. Bu məqsədlə artıq rayonda sahəsi 59 min 260 kv.metr olan 17 istilikxana fəaliyyət göstərir.

Rayonun suvarma suyunu olan tələbatının ödənilməsi üçün ciddi işlər görülür. 2017-ci ildə Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədovun yaxından köməkliyi ilə Şəmkir maşın kanalından Dəli-məmmədli şəhərinə və kanal altında yerləşən 8 kəndə suvarma suyu verildi.

Möhtəram Prezidentimizin tapşırığı ilə respublikada elektrik təsərrüfatı yenidən qurulur. Əhali bunu yüksək qiymətləndirir. Çünki elektrik təsərrüfatının yenidən qurulması davamlı və etibarlı enerji ilə təminat deməkdir. Artıq rayonda da 22 yaşayış məntəqəsində elektrik təsərrüfatı yenidən qurulmuş, ümumilikdə 550 km-dən çox ÖN kabel xətləri çəkilmiş, 136 ədəd müxtəlif gücdə kompleks transformator məntəqəsi quraşdırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının məsul işçisi Arif Novruzov və millət vəkili Ağalar Vəliyev çıxış edərək, Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində əldə olunmuş nailiyyətlərdən etərifi söhbət açdılar.

Sonda rayonun ictimai həyatında yüksək fəallığına görə bir qrup gəncə YAP üzvlük vəsiqəsi təqdim olundu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə müjərat qəbul olundu.

Zabit XƏLİLOV,
“Respublika”.

Göycayda növbəti satış yarmarkası

Novruz bayramı ərəfəsində şəhərdə sünni qiymət artımının qarşısını almaq məqsədi ilə “Təzə bazar” adlanan ərəzidə ərzaq və kənd təsərrüfatı məhsullarının satış yarmarkası təşkil olunub.

Yarmarkada rayonun fermerləri və məhsul istehsalçıları tərəfindən 8 tondan çox müxtəlif çeşidli yerli ərzaq və kənd təsərrüfatı məhsulları satışa çıxarılıb. Satışa çıxarılan məhsullar alıcılara bazar qiymətlərindən 15-20 faiz ucuz təklif edilmişdir.

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mehdi Səlimzadə, idarə və müəssisə kollektivlərinin rəhbərləri yarmarkadakı məhsulların keyfiyyəti və qiymətləri ilə maraqlanıblar.

Rayon sakinləri öz növbəsində, qiymətlərdən və yaradılmış şəraitdən razılıqlarını bildiriblər.

Təşkil olunan yarmarkada millət vəkilləri Ş.Hacıyev, H.Rəcəbli və E.Nəsirov iştirak ediblər. Maarif RZAYEV, “Respublika”.

“Ölkəmizi tanıyaq” maarifləndirici tur-aksiyalarına start verilir

Budafəki tur-aksiyada 3370 məktəbli iştirak edəcək

Artıq altıncı ildir ki, Azərbaycanın orta ümumtəhsil məktəblərinin 9-11-ci sinif şagirdlərinin “Ölkəmizi tanıyaq” devisi altında vətənimizin müxtəlif bölgələrinə maarifləndirici tur-aksiyaları təşkil olunur. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin tövsiyəsinə əsasən Prezident Administrasiyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən tur-aksiyalar gözəl ənənə hali alıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, layihənin əsas məqsədi şagirdləri ölkəmizin müxtəlif bölgələrinin müasir həyatı, tarixi, mədəni irsi, adət-ənənələri, özünəməxsus xüsusiyyətləri, ümummilli lider Heydər Əliyevin qurub yaratdığı müstəqil Azərbaycanın nailiyyətləri ilə yaxından tanış etmək, Prezident İlham Əliyevin qiymətli və iradəsi ilə respublikamızın dinamik sosial-iqtisadi inkişafı, gündən-günə abadlaşan şəhər və rayonlarımızın yeniləşən siması barədə gənclərdə eyni təsəvvür yaratmaqdır.

Ötən müddətdə ilde iki dəfə olmaqla 7 istiqamət üzrə (Bakı şəhəri, Naxçıvan MR, Gəncə-Şəmkir-Göygöl, Şamaxı-İsmayilli-Qəbələ-Şəki-Zaqatala, Quba-Qusar-Xaçmaz, Lənkəran-Masallı-Lerik-Astara, Nəftalan-Ağcabədi-Ağdam-Bərdə-Füzuli-Tərtər) 10 tur-aksiya təşkil edilmişdir. Ölkəmizin bütün bölgələrinin əhatə olunduğu bu tur-aksiyalarda, ümumilikdə, 23 min 444 nəfər iştirak etmişdir.

Martın 15-18 və 23-26 tarixlərini əhatə edəcək növbəti 11-ci tur-aksiyada isə 6 istiqamət üzrə Naxçıvan MR-sı, 76 şəhər və rayondan, o cümlədən məcburi köçkün rayonlarından, ümumilikdə, 3370 nəfər iştirak edəcək. Bununla da, “Ölkəmizi tanıyaq” tur-aksiyalarında iştirak edən məktəblilərin sayı 26 mindən çox olacaqdır.

Tur-aksiyanın marşrutunda paytaxt Bakını xüsusi qeyd etmək lazımdır. Bu gün Bakı öz inkişafı, füsunkar gözəlliyi ilə dünyanın məqəpollarından birinə çevrilmişdir. Bakı artıq qədimliklə müasirliyin harmoniyasının simvoludur. Əsrlərin yadigarı olan Qız qalası Bakının qədimlik, möhtəşəm Alov qüllələri, dünya memarlığının nadir incilərindən olan Heydər Əliyev Mərkəzi Azərbaycan paytaxtının müasirlik rəmzləridir. Son illər Bakı çox mötəbər beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi məkana çevrilmişdir. Mədəniyyətlərarası dialoq, beynəlxalq humanitar forumları, idman yarışları, musiqi festivalları Bakını geniş coğrafiyada tanıdılar. Bakının adı müasir tariximizdə Beynəlxalq humanitar forumların, “Eurovision-2012” musiqi yarışmasının, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumunun, “Bakı-2015” birinci Avropa Oyunlarının, Formula 1 Avropa Qran-Prisinin, Dünya Şahmat Olimpiadasının, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının ev sahibliyi kimi daxil olmuşdur. Tur-aksiya çərçivəsində Bakı şəhərinə səfər edəcək naxçıvanlı məktəblilər bu mühüm tədbirlər barədə ətraflı məlumat alacaqdır. Azərbaycan paytaxtının keçdiyi inkişaf yolu ilə tanış olacaqdır, tarixi və müasir yerlərə ekskursiyalar edəcəklər.

Besimlikli şəhər mədəniyyəti ənənələrinə malik olan qədim Naxçıvan Azərbaycanın, bütövlükdə Qafqazın və dünyanın sivilizasiya xəzinəsinə dəyərli töhfələr verir. Bir vaxtlar əzəmətli keçmişini yalnız tarixi abidələri ilə xatırladan Naxçıvan bu gün həmin yeri, özünəməxsus adət-ənənələri ilə seçilir. İqtisadiyyatın şəxələndirilməsi baxımından mühüm rol oynayan bu sahələrin dirçəldilməsi üçün mövcud potensialın qorunub saxlanılması, həmçinin cəlbəkeçirici, sitrus meyvəçiliyi, çayçılıq və cins heyvandarlıq təsərrüfatlarının, çəltik və çay emalı müəssisələrinin, sitrus meyvələrinin saxlanılması üçün logistik mərkəzin yaradılması nəzərdə tutulur.

Son illər bölgələrdə müasir mehmanxana və sağlamlıq komplekslərinin istifadəyə verilməsi Azərbaycan iqtisadi potensialını nümayiş etdirməklə yanaşı, ölkəyə gələn turistlərin sayının artmasına da böyük töhfə verir. Lənkəranın Haftını qəsəbəsindəki inşası başa çatmış Lənkəran İstisu və Sağlamlıq Mərkəzi də bu istiqamətdə həyata keçirilən əsaslı addımlardan biridir. Bu kompleksin inşası regionun turizm imkanlarının artırılması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Ölkəmizdə yeni-yeni istirahət guşələrinin, park və xiyabanların yaradılması, onların vətəndaşların ixtiyarına verilməsi həyata keçirilən sosial-iqtisadi layihələrin tərkib hissələrindən biridir. Astardə dənizkənar park-bulvar kompleksinin ikinci hissəsinin tikintisi də bu istiqamətdə reallaşdırılan önəmli layihələrdəndir. Park-bulvar kompleksində rayon sakinlərinin və qo-

ynətinin Paytaxtı - 2018” missiyasını uğurla yerinə yetirməsi barədə də ətraflı məlumat verilecekdir.

Gəncə-Şəmkir-Göygöl-Tovuz-Qazax-Ağstafa istiqaməti üzrə səfər edəcək məktəblilər bu bölgədə genişmiqyaslı quruculuq işləri, maddi-mənəvi irsin qorunması və bərpası istiqamətində həyata keçirilən önəmli sosial layihələr, həmçinin 200 il əvvəl salınan alman məskənləri ilə tanış olacaqlar. Cənubi Qafqaz regionunda alman məskənlərinin salınmasının 200 ililərinin tamam olması, bu hadisənin Azərbaycanın multikultural ənənələrə malik çoxəsrlik tolerantlıq məkanını təbliğləməyə böyük əhəmiyyətini nəzərə alan Prezident İlham Əliyev tərəfindən həmin əlamətdar tarixi qeyd olunması ilə bağlı Sərəncam imzalanması şagirdlərin diqqətinə çatdırılacaqdır.

Məktəblilər Azərbaycanın ikinci ən böyük şəhəri Gəncənin sosial-iqtisadi və mədəni həyatı ilə yanaşı, Nizami yurdunun yeni xəritəsində əksini tapmış müasir sənaye müəssisələri, turizm və sosial obyektləri, mədəniyyət ocaqları, yaraşqılıq prospektləri, park və xiyabanları ilə ətraflı tanış olacaqlar. Tur-aksiya iştirakçılarının Gəncə şəhərinin tarixi məkanlarına - Cavad xan məqbərəsinə, Cümə məscidinə, Şah Abbas məscidinə, Çökək hamama, Xan bəginə, Qədim Qala divarlarına, “İmamzadə” kompleksinə, Cəmiyyət Qəssab türbəsinə, Nizami Gəncəvi məqbərəsinə, həmçinin Gəncə Dövlət Filarmoniyaşının yeni binasına və Gəncə Bulvarına, Şəmkir rayonunda “Orta əsr Şəmkir şəhəri”nə, “Abidələr” parkına, Alman kilsəsinə, Şəmkir Aqroparkına, Göygöl rayonunda Alman kilsəsinə, sonuncu alman Viktor Klaynın ev-muzeyinə, Hacıoğlu qəsəbəsinə və Göygöl Milli Parkına ekskursiyaları təşkil ediləcəkdir.

Məktəblilər bu marşrut üzrə Tovuzda Heydər Əliyev Parkı, Heydər Əliyev Mərkəzi, “Dairəvi qala” və eramızdan əvvəl VI minilliyə aid Göytəpə abidəsi ilə tanış olacaqlar. Ağstafa rayonu ilə tanışlıq çərçivəsində Heydər Əliyev Mərkəzi, Heydər Əliyev parkı, Miniatur Azərbaycan Parkı, Musiqi Mərkəzi, xalça fabriki, peyntbol atıcılıq mərkəzi, “Salogil” mebel fabriki, Ağstafa Aqroparkı, Karvan-L EKO, Səməd Vurğun parkı şagirdlərə böyük maraq oyadacaqdır. Məktəblilər bu marşrut üzrə Qazax rayonuna da səfər edəcəklər. Onlar Heydər Əliyev Mərkəzi, Gəncə Mərkəzi, Ədəbiyyat Muzeyi, Mütəfəkkirlər parkı, Qazax Cümə Məscidi, Qazax Müəllimlər Seminarı, Tarix Diyarşünaslıq Muzeyi, Dilboz at heykəli, Dədə Qorqud abidə kompleksində olacaqdır. Səməd Vurğun adına park, Göyçəyən dağı, Damcılı mağarası, Qazax sement zavodu, Səməd Vurğun poeziya evi, ilk azərbaycanlı hərbi təyyarəçisi, Birinci Dünya müharibəsi iştirakçısı Fərrux Ağa Qayıbovun xatirəsinə ucaldılmış “Təyyarə” abidə kompleksinə baş çəkəcəklər.

Azərbaycanın iqtisadiyyatında qeyri-neft sektorunun, xüsusilə aqrar sahənin çox böyük payı var. İndi ölkədə qeyri-neft sənayesinin inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Bu inkişafın konturların Strategiyalı Xəritələrində əksini tapıb. Bu baxımdan Lənkəran, Masallı və Astara rayonları ölkə iqtisadiyyatında mühüm yerlərdən birini tutur. Bu bölgə sitrus bağları, çay və çəltik plantasiyaları, səfəli meşələri ilə tanınır, tarixi yerləri, özünəməxsus adət-ənənələri ilə seçilir. İqtisadiyyatın şəxələndirilməsi baxımından mühüm rol oynayan bu sahələrin dirçəldilməsi üçün mövcud potensialın qorunub saxlanılması, həmçinin cəlbəkeçirici, sitrus meyvəçiliyi, çayçılıq və cins heyvandarlıq təsərrüfatlarının, çəltik və çay emalı müəssisələrinin, sitrus meyvələrinin saxlanılması üçün logistik mərkəzin yaradılması nəzərdə tutulur.

Son illər bölgələrdə müasir mehmanxana və sağlamlıq komplekslərinin istifadəyə verilməsi Azərbaycan iqtisadi potensialını nümayiş etdirməklə yanaşı, ölkəyə gələn turistlərin sayının artmasına da böyük töhfə verir. Lənkəranın Haftını qəsəbəsindəki inşası başa çatmış Lənkəran İstisu və Sağlamlıq Mərkəzi də bu istiqamətdə həyata keçirilən əsaslı addımlardan biridir. Bu kompleksin inşası regionun turizm imkanlarının artırılması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Ölkəmizdə yeni-yeni istirahət guşələrinin, park və xiyabanların yaradılması, onların vətəndaşların ixtiyarına verilməsi həyata keçirilən sosial-iqtisadi layihələrin tərkib hissələrindən biridir. Astardə dənizkənar park-bulvar kompleksinin ikinci hissəsinin tikintisi də bu istiqamətdə reallaşdırılan önəmli layihələrdəndir. Park-bulvar kompleksində rayon sakinlərinin və qo-

naqların istirahətinin yüksək səviyyədə təşkili, onların asudə vaxtlarının mənalı keçməsi üçün geniş imkanlar yaradılıb.

Respublikamızda uğurla həyata keçirilən sənaye-ləşmə siyasəti bölgələrdə də geniş vüsət alıb. Artıq Neftçala və Masallı sənaye məhəllələri sahibkarların istifadəsinə verilib. Sabirabad və Hacıqabul sənaye məhəllələrində isə tikinti işləri davam etdirilir. Bu sənaye məhəllələrində uşqlar yeni iş yerləri tapırlar.

Lənkəran-Masallı-Astara istiqaməti üzrə səfər edəcək məktəblilər bütün bunlar barədə məlumat alacaq, eyni zamanda, tarixi məkanlarla, yeni tikililərlə yaxından tanış ola biləcəklər. Lənkərandə “Qoşa qala” qalıqlarına, Həzi Aslanovun ev-muzeyinə, Dairəvi qalaya, Mayak binasına, Hirkan Milli Parkına, Xanbulan gölüne, çay plantasiyalarına, sitrus meyvə bağlarına, Astardə şəhər bulvarına, “Yanar bulaq”a və “Astaracay” çay fabrikinə, Masallıda Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinə, Uşaq İncəsənət Məktəbinə, Dövlət Rəmləri Muzeyinə, “ASAN həyat” kompleksinə, Masallı Sənaye Məhəlləsinə və Vileşçay su anbarına ekskursiya şagirdlərinin yaddaşına silinməz iz qoyacaqdır.

Ölkə iqtisadiyyatında önəmli rola malik olan bölgələrimizdən biri də Qəbələ-Şəki-Zaqatala zonasıdır. Bu

rayonlarımız da digər bölgələrimiz kimi, həm turizm iqtisadiyyatı, multikulturalizm ənənələri, həm də tarixi meşələri ilə tanınır. Eyni zamanda, bu bölgədə barama, tütün və fındıqçılıq da geniş inkişaf edib.

Xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, respublikamızda ənənəvi sahələrdən olan baramaçılığın inkişaf etdirilməsi və ipekliliyin müasir infrastrukturunun yaradılması istiqamətində həyata keçirilən zəruri tədbirlər ölkəmizin şimal-qərb bölgəsinin ən iri sənaye müəssisələrindən olan “Azer-Ipek” ASC-nin fəaliyyətini əhəmiyyətli dərəcədə canlandırdı. Şəkidə yeni tut bağları salınıb, baramaçılığın, ipekliliyin ənənələri yenidən bərpa olunur. “Azer-Ipek” kombinatında geniş yenidənqurma işləri həyata keçirilir. Bir sözlə, qədim ipeklilik sənəti ilə məşhur olan Şəkidə indi bu sahənin inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Şəki həm də öz mətbəxi, adət-ənənələri və tarixi məkanları ilə fərqlənir.

Məmur-vətəndaş münasibətlərində yeni yanaşmanın formalaşmasında “ASAN xidmət” mərkəzləri önəmli rol oynayır. Belə mərkəzlərdən biri də Şəkidə yaradılıb. Şəki “ASAN həyat” kompleksində dövlət orqanları, həmçinin 300 şirkət və müəssisələr tərəfindən, ümumilikdə, 300-dən çox xidmət həyata keçirilir. Ölkəmizin əsas turizm marşrutlarından biri olan Şəkidə “ABAD” Keramika və Təbii Şəkil Mərkəzi də istifadəyə verilib. Mərkəzin məqsədi ölkəmizin, əsasən də Şəki rayonunun tarixi keramika ənənələrini qorunub saxlanılması və gələcək nəsillərə ötürülməsi, həmçinin müxtəlif çeşidli Azərbaycan gilin dünyada tanıtılmasıdır. Bura həm də Qafqazda ilk Keramika Mərkəzi kimi tarixə düşüb. Mərkəzdə tanınmış cənəbi sənətkarların iştirakı ilə beynəlxalq tədbirlər, həmçinin müasir avadanlıqlardan istifadə etməklə təlimlər təşkil olunur. Bu mərkəzdə keramika sənətinin əlavə, xalçaçılıq və digər sənətkarlıq sahələri üzrə təlimlər də keçirilir. Bütün bunlardan məqsəd yeni sənətkarların yetişdirilməsidir.

Ötən il istifadəyə verilən Şəki-Kiş avtomobil yolu bölgənin iqtisadiyyatına önəmli töhfə olmaqla yanaşı, turizmin inkişafına da mühüm rol oynayır. Bu yolun inşası yerli və xarici turistlərin Kiş kəndinə və “Marxal” istirahət mərkəzinə gediş-gəlişini xeyli asanlaşdırıb.

Bu gün, sözlün əsl mənasında, xalqın və dövlətin maraqlarına uyğun hərtərəfli müstəqil siyasət həyata keçirən, sürətli və davamlı inkişaf yolu ilə uğurla addımlayan suveren Azərbaycanın üzərində əzəmətli dalgalanan üçrəngli bayrağımız hər bir vətəndaşımı-

zın qəlbində qürur və fərah hissi doğurur. Bölgələrimizdə, o cümlədən Şəkidə Bayraq Muzeyinin yaradılması bunun bariz nümunəsidir. Belə muzeylərin yaradılması dövlət atributlarına olan sonsuz sevgini nümayiş etdirməklə yanaşı, gənc nəslin Azərbaycan bayrağına hörmət ruhunda tərbiyə olunmasına mühüm töhfə verir.

Azərbaycan artıq dünya miqyasında idman ölkəsi kimi tanınır. Nüfuzlu beynəlxalq turnirlərdə, idman yarışlarında, dünya və Avropa çempionatlarında, eləcə də olimpiadalarda yüksək yerlər tutan azərbaycanlı idmançılar öz nailiyyətləri ilə bunu təsdiqləyiblər. Ölkəmizin uğurla ev sahibliyi etdiyi nüfuzlu idman tədbirləri sırasında 2015-ci ildə Bakıda və Mingəçevirdə keçirilən I Avropa Oyunlarını, 2017-ci ildə paytaxtımızda təşkil olunan IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarını, eləcə də Formula 1 yarışlarını misal göstərmək olar. Bütün bunlara Azərbaycanca idmana göstərilən dövlət qayğısı sayəsində nail olunub. Bu istiqamətdə həyata keçirilən siyasət Azərbaycan idmanının populyarlaşdırılması, yeniyetmə və gənclər arasında təbliği üzərində qurulub. Eyni zamanda, ölkəmiz üçün yeni olan idman növləri də gənclər arasında yayılmaqdadır. Qəbələdəki “Tufandağ” Xizəkçilik Kompleksi, Qubadakı qolf meydançası, “Şahdağ” Turizm Mərkəzindəki xizək məktəbi həm turizmin inkişafı, həm də yeni idman növlərinin geniş yayılması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Bu istiqamət üzrə səfər edəcək şagirdlər müasir turizm infrastrukturuna malik olan Qəbələdə “Tufandağ” Xizəkçilik Kompleksinə, qədimliyi ilə fərqlənən Çuxur Qəbələ Tarix və Mədəniyyət Qoruğuna, udilərin yaşadığı Nic kəndinə baş çəkəcəklər, onlara tikilməkdə olan Ləki-Qəbələ dəmir yolu barədə məlumat verilecekdir. Zəngin Şəki mətbəxi, Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu, Şəki Xan sarayı, Yuxarı Karvansaray, Aşağı Karvansaray, Cümə məscidi və Kiş kəndindəki qədim Alban məbədi, “Marxal” müləicəvi istirahət kompleksi, Heydər Əliyev Mərkəzi, Bayraq Muzeyi, “ABAD” Keramika və Təbii Şəkil Mərkəzi tur-aksiya iştirakçılarında zəngin təəssürat oyadacaqdır.

Məktəblilər vaxtılıq güllüklü, tütünçülük və fındıq bağları ilə məşhur olan Zaqatalaya da gedəcəklər. Sadalanan ənənəvi və gəlirli aqrar sahələrin inkişaf etdirilməsi rayonun qarşısında duran əsas hədəflərdəndir. Şagirdlər Heydər Əliyev Mərkəzinə ziyarət edəcəklər, müasir fındıq emalı müəssisəsi, tütünçülük təsərrüfatları ilə tanış olacaqdır. Tarix-Mədəniyyət Qoruğuna baş çəkəcəklər, Dədə Qorqud Meydanını gəzəcəklər. Qədim və müasir Zaqatala haqqında məlumatlı tur-aksiya iştirakçılarının böyük marağına səbəb olacaqdır.

Quba-Qusar-Xaçmaz bölgəsində də son illər aqrar sahənin, emal müəssisələrinin, xüsusi də turizm sənayesinin inkişafı istiqamətində çox böyük işlər görülüb. Bu bölgə həm də tarixi meşələri ilə tanınır. Aksiyaya iştirakçıları bütün bunlar barədə məlumat alacaq, eyni zamanda, Quba Soyqırımı Memorial Kompleksində erməni vəhşiliyinin əyani şahidi olacaqlar. Azərbaycanın bu dilbər guşəsi multikultural ənənələri ilə də seçilir. Bölgədə müxtəlif xalqların nümayəndələri əsrlərdən bəri dinc şəraitdə yaşayır, həm öz mədəniyyətlərini, həm də Azərbaycan xalqının mədəniyyətini zənginləşdirirlər. Yəhudilərin xüsusi məskunlaşdığı Qırmiçi qəsəbəyə, Quba xalçaçılıq emalatxanasına, Cümə məscidinə, Tağılı körpüyə, Xınalıq yolundakı şaləyə, qolf meydançasına, “ABAD Factory” İstehsalat Kompleksinə ekskursiyalar məktəblilərin yaddaşında silinməz izlər qoyacaqdır. Qubada fəaliyyətə başlayan “ASAN həyat” kompleksi barədə məlumatları da tur-aksiya iştirakçıları marağına səbəb olacaqdır.

Azərbaycanın şimal bölgəsi iqtisadiyyatı ilə bərabər, turizmin inkişafı üçün də cəlbədicə məkandır. Son illərdə bu bölgədə turizm infrastrukturunun yaradılması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Qusar rayonunda “Şahdağ” Turizm Mərkəzinə gələn turistlərin sayı illərlə artır. Bu mərkəzi Azərbaycanın turizm brendi hesab etmək olar. Şahdağ təbiiyyət bütün fəsillərdə öz gözəlliyi ilə fərqlənir. Məktəblilər bu mərkəzə səfərlə yanaşı, Qusar şəhərinin görnəli yerlərini gəzəcəklər, Həzrə kəndindəki “Şeyx Cüneyd” türbəsi ilə tanış olacaqlar. Bu istiqamətdə tur-aksiyanın növbəti məkanı Xaçmaz rayonu olacaqdır. Xaçmaz şəhərindəki “Şəxsiyyətlər muzeyi”nə, Çənlibel parkına, xalça muzeyinə ekskursiyalar, rayonun sosial-iqtisadi inkişafı

ilə bağlı görülmə işlər məktəblilərdə böyük maraq doğuracaqdır.

Şagirdlərə, həmçinin Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, o cümlədən 1994-cü il mayın 12-dən qüvvədə olan atəşkəsə məhəl qoymayan Ermənistan silahlı qüvvələrinin müvəqqətimizə daim atəş açması, dinc əhalini, yaşayış yerlərini gülləbaran etməsi barədə ətraflı məlumat verilecekdir. Belə ki, düşmən növbəti dəfə təcridatı əlataraq 2016-cı il aprelin 2-dən yenidən müvqələrimizə hücumə keçib, bir neçə dinc sakini qətlə yetirib, Azərbaycan Ordusu bu hücumun qarşısını almaq üçün əks-hücumla bir sıra məntəqələri və yüksəklikləri azad edib. Lələtəpə yüksəkliyinin azad olunması ilə Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə yenidən həyat qayıtdı. Prezident İlham Əliyevin böyük diqqət və qayğısı nəticəsində kənd qış müddətində yenidən quruldu, məcburi köçkünlər öz doğma yurdlarına qayıtdılar.

Həmçinin 1992-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Şərir rayonunun erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işğal edilən Günnüt kəndi və ətrafdakı mühüm strateji əhəmiyyətli yüksəkliklər, 11 min hektara yaxın ərazi 26 ildən sonra ötən ilin mayında Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun əks-həmlə əməliyyatları ilə azad olundu. Bununla da ordumuz daha əlverişli mövqelərə yiyələndi. “Xunut” dağı və “Ağbulaq

Prof.Dr. Seyit Sertçelik:

Erməni problemi

Meydana çıxma prosesi (1678-1914); Müstəmləkə müharibəsi (1915-1923)

Son illərdə Azərbaycan olduğu kimi, Türkiyədə də erməni problemi mövzusunda daha geniş miqyasda arxiv materialları tədqiqata alınmaqla çox dəyərli elmi, tarixi əsərlər yazılmışdır. Prof. Dr. Seyit Sertçelikin fundamental “Erməni problemi: meydana çıxma prosesi. 1678-1914”, “Erməni problemi: müstəmləkə müharibəsi. 1915-1923” kitabları da bu sərə mühüm yer alır. Müasir çox qütblü dünyada daha da kəskinləşən geosiyasi və geoiqtisadi məsələlərin halinin aktualılığın daha da artdığı yeni tarixi dönm erməni məsələsinin real tarixi faktlar və elmi mənbələr əsasında açılması zərurətini meydana gətirir. Bunu nəzərə alan Prof. Dr. Seyit Sertçeliyin sözügedən bu iki kitabı erməni problemi ilə bağlı Rusiya Federasiyasının arxiv və kitabxanalarından aparılmış araşdırmaların nəticəsidir. Müəllifin bu tədqiqat əsərlərində Rusiya mənbələri ilə bərabər, Çar Rusiyası və Sovet İttifaqı zamanında erməni tarixçi və müəlliflərin rusca və ermənəcə qələmə aldıkları əsərlərdə geniş miqyasda araşdırılmışdır. Həmçinin ermənilərin Moskvada nəşr etdikləri “Армянский вестник” (Erməni bülleteni) və Odessada dərc etdikləri “Армяне и Война” (Ermənilər və Müharibə) adlı jurnallarda çap olunmuş yazılardan da geniş şəkildə istifadə edilmişdir. Bunlara əlavə olaraq, Güney Qafqazda və Rusiyada çap olunmuş müddətli nəşrlərdən də faydalanmışdır. Eyni zamanda, ermənilərlə bağlı Qərb tədqiqatçıların qələmə aldıkları əsərlərin rus dilinə tərcümələrindən də istifadə olunmuşdur. Xüsusilə, qondarma “erməni soyqırımı” iddialarına dəstək kimi göstərilən və erməni dostu olduğu hər kəsə məlum olan alman tədqiqatçısı Dr. Johannes Lepsius və fransız tədqiqatçısı A.Barbinin əsərləri araşdırılaraq təhlil edilmişdir. Müəllif öz araşdırmalarında Osmanlı arxiv sənədləri və türk tarixçilərinin yazdıqları tədqiqat əsərlərindən də istifadə etmişdir.

Məlumat üçün bildirik ki, bu kitabların müəllifi Seyit Sertçelik Yaxın Şərq Texniki Universiteti Fənn-Ədəbiyyat fakültəsinin tarix bölməsini bitirdikdən sonra təhsilini Ankara Universitetinin Sosial Elmlər İnstitutunun ümumi türk tarixi fakültəsində davam etdirmişdir. Sonralar Özbəkistanın Fərqanə Dövlət Universitetində dövləti müəllim kimi fəaliyyət göstərmişdir. Dissertasiyasını Rusiya Federasiyası Sankt- Peterburq Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsində müqayisəli dil sahəsində tamamlamışdır. Ankara Universiteti dil və tarix-coğrafiya fakültəsinin tarix bölməsində ümumi türk tarixi ixtisası üzrə tədqiqatçı, dosent və professor kimi çalışmışdır. Doktorluq dissertasiyasını tamamladıqdan sonra Moskva və Sankt-Peterburqdakı rus arxiv və kitabxanalarında erməni məsələləri ilə bağlı illərlə tədqiqat aparmışdır. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Tarix İnstitutu tərəfindən türk tarixi qarşısında göstərdiyi xidmətlərə görə “Fəxri Doktor” adına layiq görülmüşdür. Türkiyədə keçirilmiş 2011-ci il seçkilərdə Ankaradan millət vəkili seçilmişdir. 2016-cı ildən etibarən Türkiyə prezidentinin baş məsləhətçisi vəzifəsində işləyir.

Prof. Dr. Seyit Sertçeliyin erməni problemi araşdırmaları regionda və dünya birliyində baş verən global geosiyasi hadisələrin siyasi-fəlsəfi aspektlərdən tədqiqinə əsaslanır. Eyni zamanda, tarixilik və elmiilik baxımından diqqətə çatdırılan bütün faktlar və hadisələr yaranan təbəddülatları axarında yeniləşən maraqların fəlsəfi anlamını və siyasi mənzərəsini əks etdirdiyindən beynəlxalq ictimai fikirdə, elmi və siyasi dairələrdə böyük əhəmiyyətlik və aktualıq qazanır. Müəllifin apardığı tədqiqatın əsas mənbəyini Moskvadakı Rusiya Xarici Siyasət Arxivı, Rusiya Dövlət Herb Tarixi Arxivı, Rusiya Federasiyasının Dövlət Arxivı, Rusiya Dövlət İctimai-Siyasi Arxivı ilə Sankt-Peterburqdakı Rusiya Dövlət Tarix Arxivı, Rusiya Dövlət Hərbi Dəniz Donanması Arxivı, Rus Coğrafiya Cəmiyyəti Arxivı, Rusiya Elmlər Akademiyası Arxivinin Sankt-Peterburq filialında aparılmış araşdırmalar təşkil edir. Səkkiz rus arxivində erməni məsələsinin ortaya çıxması ilə bağlı aparılmış ilk geniş aspektli araşdırma olmasa bu tədqiqatın əsas xüsusiyyətidir. Bundan başqa, tədqiqatda erməni tarixçilərinin Ermənistan arxivindən sənəd nömrələrini verərək istifadə etdikləri mənbələr də araşdırılmışdır.

Müəllif birinci kitabı yazdığı ön sözdə qeyd edir ki, bu sənədlər Rusiyanın Qafqaz Cənibliniynin tabeliyində olan məmurlarla yazışmaları, Qafqaz Cənibliniyindən rus hökumətinə təqdim edilmiş, əksəriyyəti məxfi, hətta “son dərəcə məxfi” qriffli məktublar, Türkiyədə çalışmış rus diplomat və kəşfiyyatçıların öz hökumətlərinə göndərdikləri şifralı teleqram, məxfi məktub və arayışlar kimi sənədlər, Rusiyanın Daxili İşlər Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi, Ticarət və Sənaye Nazirliyi kimi qurumlarına aid əksəriyyəti gizli olan yazışmalar, arayışlar və statistik məlumatlar, Rusiya Müdafiə Nazirliyi zabitlərinin Osmanlı dövləti ilə əlaqədar hazırladıqları müxtəlif məsələləri əhatə edən arayışlar, Çar Rusiyanı qurumlarının əlinə keçmiş, Rusiyada fəaliyyət göstərən erməni təşkilatlarının öz aralarından yazışmalar və digər sənədlər, Rusiya ermənilərinin Türkiyədə apardıkları təhlil və Araşdırmalar nəticəsində hazırladıqları arayışlar Boğos Nubar Paşa və dr. Zavriyev kimi öndə gələn erməni təmsilçilərinin Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinə təqdim etdikləri yazılar, Avropada yaşayan ermənilərin Rusiyadakı soydaşları ilə yazışdığı və rus məmurlarının əlinə keçmiş məktublar, V Gevork və digər erməni kəşfişlərinin çar dövlət dairələri ilə yazışmaları kimi fərqli sənədlərdən ibarətdir.

Və bunlara ilkin münasibət kimi Prof. Dr. Seyit Sertçelik tarixi hadisələrə həssaslıqla yanaşır. Bize görə, çox doğru olan belə bir qənaətə gəlir ki, insanların, xalqların, millətlərin psixoloji xüsusiyyətləri öyrənilmədən aparılan tarix araşdırmaların keçmişdə qalmış hadisələri tam olaraq aydınlaşdırmasından və əks etdirilməsindən söhbət gedə bilməz. Buna görə, ermənilərin davranış və psixoloji xüsusiyyətlərinin araşdırılması lazımdır. Ermənilərlə bağlı erməni, rus və digər xarici tədqiqatçılar tərəfindən qələmə alınmış elmi əsərlər, rus arxivlərindəki hərbi arayışlar və digər sənədlər, araşdırılanda, onların psixologiyasını əks etdirən orta qütblər üzərində dayanılmış diqqətimizi çəkir. Bu orta qü xüsusiyyətlər içində ermənilərin “fərdilik” və “milli hisslərinin inkişaf etmiş olduğu anlayışır. Ermənilərdə fərdilik cəhətinin son dərəcə öndə gələn bir dəyər olduğu görünür. Buna görə də onlarda “özünü dəyərləndirmə” xüsusiyyətinin də inkişaf etdiyi vurğulanmaqdadır. Fərdilik duyğusu ilə bir-

likdə, ermənilərin milli duyğularının da xeyli inkişaf etmiş olduğu məlumdur. Onlar erməni olmaları ilə fəxr edirlər. Hətta Ermənistanın ilk rəhbəri Ovanes Kaçaznuninin sözü ilə desək, erməni xalqı özünə aşıqdır. Demək olar ki, hər təhsilli erməni öz millətinin keçmiş və gələcəkdəki siyasi əhəmiyyətinin olduğuca böyük olduğu və olması vacibliyi düşüncəsini daşıyır. Ermənilərin “Birinci Dünya müharibəsindən əvvəlki toplumları beynəlxalq müstəvidə böyük siyasi oyunlardan kənarda qalsalar da, onlara bu halın “Osmanlı Dövləti və Rusiya arasında qəlmalarının qaynaqlanmışdır” düşüncəsi hakimdir. Ermənilərdə olduğuca inkişaf etmiş fərdilik duyğusu ilə milliyətçilik duyğunusun onları müstəqil dövlət qurma axtarışlarına yönəltdiyi görünür. Bunlara bir də xaricilərin təşviq və təhrikləri əlavə edildikdə ermənilərin Osmanlı Dövlətinə qarşı başladıkları üsyanlar qaçılmaz olmuşdur.

Ermənilərin məlum olan başqa bir cəhətləri də xeyli “təşəbbüskər” olmalarıdır. Ermənilər bunun sayəsində Osmanlı dövlətində sənaye və ticarət sahələrində fəaliyyət göstərən millətlər arasında ən başda gələnlərdən olmuşlar. Əlbəttə, ermənilər bunu öz çirkin məqsədlərini həyata keçirmək üçün ən uyğun vasitə kimi qəbul etməklə, gerçək hədəflərinin nə olduğunu daim gizli saxlaya bilirlər. Ermənilərin milli xüsusiyyətlərindən bəlkə də ən öndə gələni, onların “bağırn çıxırılması” yeni hadisələr qarşısında üsyankar bir davranış nümayiş etdirmələridir. Bir rus şəirində ermənilərin həmin xüsusiyyəti bu şəkildə əksini tapır: “Dar bir çarpayıda yalnız yatıram, yan otaqda erməni bağırır”. Çar Rusiyası dönməsində, xüsusilə Güney Qafqazda yaşayan erməniləri yaxından tanıyan rus tədqiqatçısı V.L.Veliçkonun ifadəsi ilə şəirdəki “bağırır” sözü ermənilər üçün son dərəcə tipik bir nümunədir. Ermənilər, xüsusilə hər mövzuda bağırmağa, haray-heşir qoparmağa meyllidirlər. Sadəcə özləri yalan uydurmaqla, bağırmaqla qalmır, digər qəbilələri, axmaq və satın aldıqları insanları da yalan danışmağa və bağırmağa məcbur edirlər.

Erməni tarixi araşdırılarda onların müntəzəm şəkildə tərəflərində olan güclü dövlətlərdən asılı olduqları, ancaq rus tədqiqatçısı Veliçkonun yazdığı kimi, davamlı şəkildə onlara xəyanət etdikləri aşkara çıxır. Rus müəllif Orest Yevetski isə qeyd edir ki, hamının bildiyi kimi, “hiyləgər” və bəzən də “oynunbaz” olan ermənilər, xüsusilə, ticarət və alış-verişində bacarıqlı olmaları ilə müsevirlərə bənzədilirlər. Türkiyənin Trabzon şəhərində fəaliyyət göstərmiş ingilis konsulu Vil-yam Palgrave, erməniləri Avropadakı yəhudilərə bənzəndərək yerləşdikləri (köçdükləri) şəhərin ticarətini bütünlüklə ələ aldıklarını dilə gətirmişdir. Hətta ermənilərə “Şərq müsevirləri” də deyilmişdir. Bir rus ata sözündə isə, “İki musavi bir erməniyə, iki erməni də bir şeytana bərabərdir!” deyilərək ermənilərin hiyləgərliyi xüsusi qeyd edilmişdir. Ermənilərin hiyləgərliyi ilə əlaqədar alman səyyahı Alferd Kyorte, “Rumlunun iki müsavini aldatdığı” bir erməninin isə iki rumlunualdatdığı atalar sözünün hər yerdə təsdiq olduğunu ifadə etmişdir. Kyorte, qələmə aldığı əsərində ermənilərin hiyləgərliyini qeyd edərək, “Si-zi Anadolunun hər hansı bir yerində aldadılarsa, demək, siz ermənilərlə iş görmüşünüz” yazmışdır. Alman səyyahı Kyorte, böyük bir iş adamının Əskişəhərdə ona “Mən bir türk ilə iş gördüyüm zaman yazılı bir sənəd imzalanmağa, ehtiyac hiss etmirəm, çünki onun sözü kifayətdir. Rumlarla yazılı sözləşmə hazırlayıram, çünki onlarla yazılı sənəd imzalamaq həm vacib, həm də faydalıdır. Erməni ilə isə, yazılı da olsa, heç bir iş görmürəm, çünki onların yalançılığında və intriqalarından yazılı şərtlərlə də qoruna bilməzsiniiz”, şəkildə öz fikrini yazıya almışdır.

Oxşar ifadələr məşhur fransız yazıçısı Aleksandr Düma (1802-1870) tərəfindən də yazılmışdır. Fransız yazıçısı Düma, 1858-ci ildə Qafqaz səyahətindən sonra qələmə aldığı “Qafqaz səfəri” adlı əsərin birinci hissəsində bölgədə yaşayan xalqlarla əlaqədar müşahidələrini bu şəkildə dilə gətirmişdir: “Qafqazda yaşayan hər xalqın özünəməxsus xüsusiyyətləri vardır. Fars ipək ticarəti eder, ləzgi xalça satar, tatar (azərbaycanlı) silah satar; erməninin ələ bir xüsusiyyəti yoxdur. Ümumən, ermənilər yaxşı təəssürat bağışlamazlar”. Belə deyildiyini əşdirsəniz: “Əgər tatarbaşı (azərbaycanlı) ilə təsdiq edirsə, ona güvenin”. Əgər fars sizə əlini uzadırsa ona güvenin. Əgər hər hansı bir dağlı sizə söz versə, ona güvenin. Əgər bir erməni ilə anlaşıma edəcəksinizsə , ona bir kağız imzaladın və imzanı inkar etməməsi üçün də yanınızda iki şahid tutun”.

Ermənilərlə eyni coğrafiyada yaşayan millətlərin onlar haqqındaki düşüncələri də maraqlıdır. Gürcülər ermənilər haqqında “Erməni gəldi, yeni dərd gətirdi” deyirlər. Güney Qafqazda yaşayan Azərbaycan türkləri arasında da ermənilər haqqında “Erməninin yolunu işıqlandırmaq üçün on barmağının onun da şam kimi yadırsan da, o sənə təşəkkür etməz” tərzində deyimlər mövcuddur.

Erməni tarixi araşdırıldıqda və təhlil edildikdə ermənilərin gizli təşkilatlar qurmaqda da son dərəcə məhərrəli olduqları görünür. Təşkilatlanmağı yaxşı bacaran ermənilərin başda iqtisadiyyat olmaqla digər sahələrdə də “hiylə qurmaqda” olduğuca bacarıqlı olduqları məlumdur. Digər tərəfdən çar Rusiyasının Qafqazlarda nəşr edilən bütün qəzetləri, ya birbaşa, ya da dolayısı ilə ermənilərin təsiri altında idilər.

Ermənilərin milli xarakterini, davranış psixologiyasının orta q nöqtələrini nəzərə alan müəllif yazır ki, onların heyəcanlı, emosiyalı olmaları ilə birlikdə, istiqamətləndirilməyə, idarə edilməyə meylli olduqları da diqqət çəkməkdədir. Yəqin ki, bu səbəblə başda İngiltərə və Rusiya ilə digər böyük güclər, Anadoluda yaşayan qeyri müsəlmanlar arasından xüsusi olaraq erməniləri seçərək öz siyasi məqsədləri naminə Türkiyə üzərində milli maraqlarını gerçəkləşdirmək üçün onlardan istifadə etməyi qərara almışlar.

XVII əsrin son on ilyiyində Erməni dövləti qurma layihələrinin yaranması, ermənilərun Güney Qafqazda hərəkata başlaması səbəbləri və hərəkətverici qüvvələri Prof. Dr. Seyit Sertçeliyin araşdırmalarında həmin dövrün geosiyasi tələtlərləri kontekstində tədqiq olunub. Tarixin bu mərhələsində ermənilərin böyük bir qismi Osmanlı Dövləti hakimiyyətində iken digərleri İranın tabeliyində idilər. Bu dövrdə Türkiyə və İran arasında aparılmış ticarətdə əhəmiyyətli yer tutan erməni tacirlərinin getdikcə zənginləşməsi ilə erməni burjuva sinfi ortaya çıxmağa başlayır. Bu iriləmə nəticəsində meydana çıxan burjuva sinfinin bəzi təmsilçiləri yeni bir toplum ideologiyasını inkişaf etdirərək erməni dövlətinin qurulması üçün bir proqram gündəmə gətirirlər. Erməni dövləti qurulması istiqamətində bir proqram hazırlanmasına təkan verən başqa bir səbəb isə İranda yaşayan hakim erməni sinfinin iqtisadi maraqlarının pisləşməyə başlaması olur. İranlı tacir və “məlik” adı verilən ermənilər çıxış yolu kimi bir erməni dövləti qurmağı gündəmə gətirirlər. Katolik missionerlər vasitəsi ilə avropalılarla təmasa keçən ermənilər arasında qərb dövlətlərinin yardımı ilə hədəflərinə çatma biləcəkləri qənaəti yaranır. Ancaq Avropaya göndərilən ermənilərin fəaliyyətlərindən müsbət bir nəticə ala bilmədikləri məlum olur. Erməni tədqiqatçısı Ağayan Qərbi Avropa ölkələrinin rəhbərlərinin öz mənafeəlini düşündüklərini, buna görə ermənilərə dəstək verməyi qəbul etmədiklərini yazır. Beləliklə, xarici güclərin yardımı ilə qurmağı xəyal etdikləri erməni dövləti ilə əlaqədar ilk cəhdlər uğursuzluqla nəticələnsə də ermənilərin istəyinə dəstək verən dövlət tapılır.

Rusiyada taxta çıxan Birinci Pyotr şimalda əhəmiyyətli uğurlar qazanır və özünü cənuba çevirir. Bununla da Rusiya və Osmanlı dövləti müharibə meydanlarında qarşılaşmalı olur. Rusiya türklərə apardığı müharibələrdə zəfər qazana bilmək üçün Osmanlı dövlətinin xristian vətəndaşlarını öz tərəfinə cəkmək zərurətini anlayır. Bunun reallaşması üçün isə xristianlara azadlığa çıxacaqları ilə bağlı ümid lazım idi. Halbuki, Çar hökuməti məqsədinə çatmaq və Rusiyanın maraqlarını gerçəkləşdirməkdə xristianları sadəcə bir vasitə kimi görürdü.

Məşhur rus tarixçisi S.M. Solovoyovun yazdığına görə, rus çarı I Pyotr ələ keçirdiyi torpaqları qorumanın ən yaxşı yolunun bölgədə müsəlman əhalisinin sayını azaltmaq, xristianların sayını isə artırmaq olduğunu düşünürdü. I Pyotrun 10(23) noyabr 1724-cü il tarixində “Türk himayəsi altında yaşayan bütün ermənilərin qurtarılması və bütün Ermənistanın Rusiyaya qatılması” haqqında tarixi bir fərman verdiyi də məlumdur. Rusiya torpaqlarında ermənilərin yayılması isə II Yekaterina dövrünə təsadüf edir. Bu dövrdə Osmanlı dövlətindən köçmüş ermənilər rusları yeni fəth etdikləri Krım torpaqlarına yerləşdirirlər. Çar hökuməti yeni fəth edilən ərazilərlə ermənilərdən ticarət sahəsində faydalanmağın və onların müharibələrdə türklərə qarşı istifadə etməyin yollarını müəyyənləşdirir. Nəhayət, I Pyotru özünə nümunə seçən II Yekaterina Osmanlı dövlətinin xristian vətəndaşlarına bir bəyannamə yayaaraq türklərə aparılacaq müharibələrdə dəstək verənlərə müstəqillik sözü verir. Çar idarəsinin vədlərinə inanan xeyli erməni, sonrakı illərdə Türkiyədən Krıma köçür.

XIX əsrin gəlişi ilə Rusiyanın imperialist hədəfləri istiqamətində həyata keçirdiyi siyasətinin yönünü Güney Qafqaza çevirməsinin, 1826-1828-ci illər İran-Rusiya və 1828-1829-cu illər Osmanlı-Rusiya müharibələrində Rusiya ilə ermənilərin müttəfiqliyinin mahiyyətinə aydınlıq gətirən Seyit Sertçelik yazır ki, Güney Qafqazın rus hakimiyyəti altına girməsindən sonra bölgədə yaşayan zəngin erməni uşaqları ya rus məktəblərində, ya da Avropaya göndərilərək orada oxutdurulurlar. Eyni zamanda, erməni kilsələrinə bağlı məktəblərdə təhsil alan uşaqlar əli təhsillərini rus universitetlərində davam etdirirlər. Bir tərəfdən kilsə məktəblərində erməni dilini və tarixini öyrənən uşaqlar erməni milli ruhda yetişdirilməkdə, ancaq öyrəndikləri bilikləri aşkar etməmələri tələq olunmaq idi. Digər tərəfdən, rus məktəblərində oxuyan erməni gəncləri dünyəvi və qərb tərzli bir təhsil aldıqlarından 1789-cu il Fransa İnqlabının milliyətçilik fikirlərindən təsirlənirdilər.

Beləliklə, gerçəkdən də onlar (ermənilər) bu gərgin fəaliyyət nəticəsində avam camaata bir missiya yüklədilər. Bu missiya “böyük Ermənistan” adını daşıyırdı. Qədim mifoloji qaynaqlı kilsə təhsili indi milli bir formaya, konsepsiyaya çevrilmişdi. Zaman-zaman dünyəvi ermənilərlə kilsə tərəfdarları arasında çəkişmələr olsa da “türklük” əleyhinə məsələlərdə ümumi ittifaq içində idilər. Səhv və ya doğru Rusiyadakı və qərbdəki erməni ziyalları var gücləri ilə yeni bir erməni kimliyi, erməni xalqı tarixi folkloru və musiqisinin inşa etməkdə idilər.

Prof. Dr. Seyit Sertçelik “Erməni problemi: meydana çıxması prosesi, 1678-1914” kitabında erməni millətçiliyinin təşəkkülünün ümumi istiqamətlərini və başlıca vəzifələrini aşağıdakı kimi müəyyən edir:

A) Missionerlik fəaliyyətləri və xarici məktəblər. Osmanlı dövlətində erməni probleminin yadradılmasında ölkədə fəaliyyət göstərən missionerlərə xarici məktəblərin də rolu olduğu məlumdur. Əslində avropalılar Türkiyədə yaşayan ermənilər üzərindəki təbliğatları XIV əsrdən etibarən, missionerlər vasitəsilə başladıldı. Bu tarixdən sonra Avropanın və Papanın ermənilər katolikliyi qəbul edəcəkləri halda, onlara yardım olunacağı fikri vurğulanmağa çalışıldı. Avropalının ermənilərlə maraqlanmağa başlamaları ilə, XVI əsrdən başlayaraq, erməni katolikosları Qərb ölkələrini ziyarət etməyə başladılar. XVIII və xüsusilə, XIX əsrdən etibarən isə, qərbl missionerlər Osmanlı dövlətində təşkilatlanmağa başlamışlar. 1701-1702-ci illərdə Fransa, XIX əsrin başından etibarən İngiltərə, 1819-cu ildən sonra Amerikadan gələn missionerlər Anadoluda təşkilatlanmağa və təbliğat fəaliyyətlərinə girişirlər.

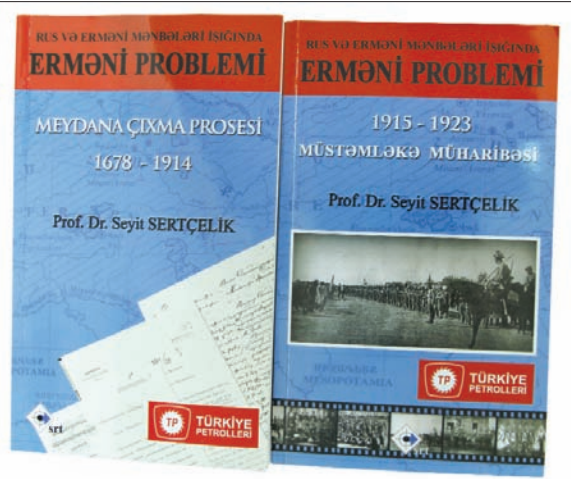
B) Nəşr və ədəbiyyat sahəsindəki çalışmalar. Mənsub olduqları ölkə yöneticilərinin dəstəyini almaqda çətinlik kəməyən Qərb mətbuatının təbliğat məqsədilə nəşr etdikləri yazılar Türkiyədə yaşayan azlıqlar üzərində təsirini hiss etdirir. Qərblilər tərəfindən ermənilərə yönəldilmiş təbliğati fəaliyyətlər əvvəlcə dini məzmunla meydana çıxır. Rusların Balkanlarda yaşayan xristian xalqları Osmanlı hakimiyyətindən qurtarmasından cəsarətlənmiş ermənilər özlərinin yunanlarla və bolqarlarla bərabər olduqlarını düşünürdü. Digər tərəfdən, Osmanlı hakimiyyətindən qurtarılmaları üçün ən böyük ümidlərinin Rusiyaya bağlanmış ermənilər, bu ölkədə təşkilatlanmış bir təbliğat aparmağın vacibliyini anlayırlar.

C) Təbliğat fəaliyyətləri. Təbliğatin hədəfi insanların düşüncələrinə təsir etməkdir. Bu cəhəti ilə psixoloji müharibə “terror aktlarını” yaradıcısı da ola bilər, ya da bu aktlara lazım olan şərait hazırlaya bilər. Ölkə içində qarışıqlıqlar yaranadan, ya da mövcud qaynamaları fərset bilən dövlətlər, psixoloji müharibə üsulu ilə ölkənin daxili işlərinə müdaxilə edə bilər və ya daha da irəli gedərək, bu bəhanə ilə ölkəni işğal etmək istiqamətində bəzi hərbi addımlar ata bilərlər. XIX əsrin sonlarına yaxın Anadoluda baş verən hadisələr nəzərə alındıqda, aparılan təbliğatlar və erməni komitələrinin ölkədə həyata keçirdikləri terror aktlarını nəyə xidmət etdiyi ortaya çıxır. Osmanlı dövləti üzərində imperialist hədəflərinə çatmaq istəyən böyük güclərin, xüsusilə, İngiltərə və Rusiyanın təbtiq etdiyi üsulların günümüzdə bilinən “psixoloji müharibə” mahiyyətli bir model olduğu anlaşılmaqdadır. Erməni müəllif Karayanın ifadəsi ilə gündən-günə güclənən erməni burjuaziyası Eçmiədzini, kilsələrə aid camaat məktəblərini, mətbuatı və xeyriyyə qurumlarını ələ keçirdikdən sonra artıq “öz ocağına”, “öz torpaqlarına” sahib olma və öz dövləti qurma ehtiyacını daha güclü bir şəkildə hiss etməyə başlayır.

Tədqiqat və araşdırmaların kontekstindən çıxış edən müəllif belə bir nəticə əldə edir ki, ermənilər böyük güclərin Osmanlı dövləti üzərindəki iqtisadi və siyasi maraqlarını həyata keçirmək üçün istifadə etdikləri bir vasitə olublar. Osmanlı dövlətinin zəifləməsindən də faydalanan böyük dövlətlər ermənilərdən istifadə etmək Türkiyə ilə bağlı isteklərinə çatmaq niyyətində olublar. Bu tədqiqatdan da göründüyü kimi, İranda XVII əsrin son rübündən etibarən, bir erməni dövləti qura bilmək üçün axtarırlara giren ermənilər hər dövrdə xarici dəstəklə məqsədə çatmağa çalışıblar. Ancaq ermənilər böyük güclərin əlinə ələt olduqlarını heç cür anlamaq istəməyərkə milli xarakterlərinə uyğun həyasızcasına şöylənən yalanla, cinayətkar əməllərlə həqiqətə, ədalətə qarşı çıxıblar.

Beləliklə, XIX əsrin ikinci rübündən etibarən İran və Türkiyədən gələn erməni köçləri ilə Güney Qafqazın demografik quruluşu dəyişdirilməyə başlayır. Sonrakı dövrlərdə də buraya təşkil ediləcək köçlərə XX əsrin əvvəllərində ermənilərin bu bölgədə əhali sayı artacaq. Bu proses 1918-ci ildə burada bir erməni dövlətinin ortaya çıxmasına yol açacaq. Çar Rusiyasının apardığı bu siyasət nəticəsində yaradılan Ermənistan, həqiqətən Türkiyənin Azərbaycandan başlayaraq Orta Asiyadakı qohumları ilə quracağı siyasi və iqtisadi, mədəni əlaqələrinin kəsilməsi mənasını verirdi. Əlbəttə, bu siyasət rus hökumətinin qəsdən təbtiq etdiyi, Türkiyə ilə Türkünstanda yaşayan qardaşları arasındakı təbli ünsiyyət yollarının kəsilməsi ilə yadlaşma, danışq dillərində fərqlər əmələ gəlməsi və bir sözlə əlaqələrin təbii inkişafına mane olunması üsulu idi.

Digər tərəfdən ermənilərin “Ovit” qəzetində 1912-ci ildə verilmiş bir yazıda, əslində günümüzdə əsasız “erməni soyqırımı” iddialarının təməlinin hələ o tarixlərdə atılmış olduğunu göstərir. Çünki məqalədə də ifadə edildiylə kimi, “Ermənilərlə bağlı dəhşət və türk vəhşilikləri” haq-

qındakı hay-küyleri artırmağın lazım olduğu erməni siyasətçilər tərəfindən qəbul olunub. “Erməni qırğını və türk vəhşilikləri” həqiqətdə deyil, heç şübhəsiz ki, erməni ziyallılarının xeyalları ilə erməni cəhalətindən istifadə etmək istəyənlərin layihələrində ortaya çıxmışdır...” Həmçinin, dünya ictimaiyyətinin səhv yönəldirməklə “yüksek tonla qışqıraraq türk hökumətini qorxudacaqları və xüsusilə Avropa dövlətlərini aldatacaqları ifadə edilməklə...” gunumuzdəki erməni iddialarının dünya ictimaiyyəti tərəfindən qəbul edilməsi ilə bərabər, ə qala yüz ilk yalana söykənən bir layihənin səbrlə aparılmasından qaynaqlandığı ortaya çıxır. Tiflisdə nəşr olunan erməni qəzeti “Ovit” də çap edilmiş bu məqalədə, “Ermənilərin qışqıraraq və mitinqlər təşkil edərək əbədi yaşayacaqları mühiti zəhərlədikləri...” də ifadə edilmişdir. Göründüyü kimi ermənilərin arasında da sağlam düşüncə ilə hərəkət edənlər olmasına baxmayaraq, erməni ziyallılarının böyük əksəriyyəti yalan xəbər və təbliğatlarla bölgədə yaşayan insanları bir-birinə düşmən etməyi hədəf seçirlər. Bundan əlavə, bəzi erməni ziyallıları, Osmanlı dövlətinə qarşı öz hədəf və maraqlarını reallaşdırmağa çalışan böyük güclərin ermənilərin cahilliyindən istifadə etməkə, yeni ermənilərdən istifadə edərək məqsədlərinə çatmağa çalışdıqlarını görmüşlər.

XX əsrin sonu - XXI əsrin əvvəllərindən etibarən həm Azərbaycanda, həm də Türkiyədə başlayan erməni məsələsi araşdırmaların artıq bu gün, inamla demək olar ki, istər elmi-akademik, istərsə də siyasi çevrələrdə öz təsirini göstərməkdə, çoxəsrlək erməni təbliğatının xüsusilə Qərbi Avropada formalaşdırdığı yanlış baxışları aradan qaldırmaqdadır. Professor Dr, Seyit Sertçeliyin fundamental “Erməni problemi” kitabı həmin sahədə görülmüş ən miqyaslı, ən keyfiyyətli işlərdən biridir, deyəən akademik Nizami Cəfərov yazır ki, kitabın, ümumən müəllifin bu mövzudakı araşdırmalarının iç mühüm cəhəti ayrıca diqqət çəkməkdədir: “Birincisi odur ki, müəllif ilk dəfə olaraq Rusiyanın arxiv və kitabxanalarındaki zəngin sənədləri, materialları, indiyə qədər ya məlum olmayan, ya da az məlum olan faktları sistemli şəkildə tədqiqata cəlb etməklə mövzunun daha miqyaslı, daha obyektiv öyrənilməsi üçün geniş imkanlar açır. İstər rus, istərsə də erməni mənbələrinin elmi döviyyəyə gətirilməsi “erməni məsələsi”nin mahiyyətini anlamə baxımından ona görə əhəmiyyət kəsb edir ki, həmin mənbələr dünyada tarix boyu özünə xüsusi mövqə, səlahiyyətlər, layiq olmadığı üstünlüklər axtaran, bunun üçün hər cür münafişələrə, xəyanətlərə, provakasiyalara əl atən ermənilərin “mübarizə məntiqi”nin mahiyyətini birbaşa “öz dili ilə” nümayiş etdirir.

İkinci cəhət tədqiqata cəlb olunmuş “ilk əldən” yeni zəngin faktların həm bir-biri, həm də mövcud məlumatlarla müqayisəsi, müasir elmi metodlara dayananaraq təhlil olunması, hər cəhətdən obyektiv ümumiləşdirmələrin aparılmasıdır. Erməni məsələlərinin ortaya çıxması prosesini bütün təfəslati ilə (və konkret mənbələr əsasında) ardıcıl izləyən, həmin məsələnin tarixi köklərini (və konyunktur maraqlardan doğduğunu) müəyyənləşdirən müəllif, nəticə etibarilə, istismarçı xarakterini də sübut etmiş olur. Mahiyyət isə əsasən bundan ibarətdir ki, erməni isteklərinin inersiyasını idarə edən bir sıra imperiyalar, xüsusilə Çar Rusiyanı (və onun varisləri) Türkiyəyə, eləcə də türk dünyasına qarşı erməni kartından həmişə istifadə etmiş, ermənilər isə həmin xidmətdən faydalanmağa çalışmışlar. Bu qarşıqlıq maraq alış-verişinin isə hansı faciələrə gətirib çıxardığı göz qabağındadır.

Üçüncü cəhət araşdırma müəllif Prof. Dr, Seyit Sertçeliyin geniş tarixçi rudisiyası, intellektual-metodoloji hazırlığı, yüksək humanizmi və milli təəssübkeşliyi ilə bağlıdır. O, yalnız ciddi bir elm adamının deyil, həm də böyük bir vətəndaşın (vətənpərvərin) işini görmüşdür”.

Akademik Nizami Cəfərov tam əmindir ki, artıq müxtəlif dillərdə nəşr olunmuş fundamental “Erməni problemi” kitabının Azərbaycanca nəşri həm tarixçilərimiz, həm ümumən cəmiyyətimiz üçün həmin “məsələnin” fəlsafəsini daha dərindən anlamaq baxımından əhəmiyyətli olacaqdır.

Yekun olaraq, Osmanlı dövlətinin parçalanmaq üçün böyük dövlətlər tərəfindən təbtiq edilən ermənilərlə bağlı siyasətlərin günümüzdə həm Türkiyəni zəiflətmək, həm də Türk dünyasını (və Azərbaycanın torpaqlarını işğal etməklə) parçalamaq, öz siyasi məqsədlərini həyata keçirmək üçün tarixən sınanan metoddan sanki bir kardon kağızının ikinci nüsxəsi qədər bir-birinə bənzədilyi çox diqqətgəکیدir.

Bu tədqiqat, meydanadəki oyunçularla pərdə arxasında istiqamətləndirənərlərin fərqli güc dairələrinə mənsub mənfəət qrupları olduğunu ortaya qoyur, —deyən müəllifin araşdırmaları göstərir ki, min illərlə eyni torpaqlarda yaşayan və mədəni dəyərləri bir-biri ilə qaynayıb-qarışan xalqları süni təşəkküllərlə öz milli maraqları çərçivəsində, öz məqsədlərinə çatmaq üçün (müharibələr, terror, soyqırımı siyasəti həyata keçirməklə, etnik təmizləmə aparmaqla, insanlara qaçqın həyatı yaşatmaqla, günahsız qocaları, qadın və uşaqları qarlı-saxtallı havalarda donub, dənizlərdə boğulub ölməyə vadar etməklə və s.) hər şeyi mümkün görən bir anlayışla millətləri, xalqları bir-birinə qarşı qaldıraraq ayırmağa çalışan global aktorların uğursuz olmaları üçün tarixdən dərs alınması lazım olduğunu regionda və dünyada başverən prosesləri də deyir.

Şükür ƏLİZADƏ, “RESPUBLİKA”.

ÖMRÜN MÜDRİKLİK ZİRVƏSİ

Elə adam var ki, uzun illər ünsiyyətdə olduğundan, yalnız onunla lap uzaqlara - gənclik illərinə gedib çıxa bilərsiniz. Elə adam var ki, ondan yazanda elə bilirsiniz ki, elə özündən yazırsan... Mənim üçün elə adamlardan biri indi ömrünün 70 ilini şəərəflə arxada qoyan, gəncliyini, enerjisini, istedad və qabiliyyətini xərcləyə-xərcləyə böyük nüfuz sahibinə çevrilən Nizami Xudiyevdir... O, mənim gözümdən qabağında həyat və elm yollarında inamla addımlayıb. Komsomol təşkilat katibi, universitet həmkarlar təşkilatının sədri, prorektor, rektor, Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Şirkətinin sədri vəzifəsində çalışıb. Namizədlük, doktorluq dissertasiyaları müdafiə edib, professor, Əməkdar Elm xadimi olub, millət vəkili kimi səmərəli fəaliyyət göstərüb, “Şöhrət” ordeninə layiq görülüb. Onun ailə qurduğu illəri də, övlad, oğul-uşaq, nəvə sahibi olanda necə sevindiğini də yaxşı xatırlayıram...

Nizami Xudiyevin ömrünün ixtiyar çağında yazıb çap etdiyi “Ömrümdən səhifələr” kitabını vərəqləyirəm. İlk səhifələri oxuyanda Nizamının uşaqlığı, hansı mühitdə doğulub tərbiyə alması haqqında məndə dolğun təsəvvür yaranır. Gələcəkdə tələbə yoldaşım, dostum olacaq Nizamının uşaqlığını görməyəm, heyranlıqla üzən adalara baxmağım, buludlarla günəş şüasının qarışığından yaranan heyranəmiz bir fonun ön planında Batabat gölünü, onun ətrafında gül-çiçəklə bəzənmiş dağları, yamacları seyr etməyir, Tör bulağın diş göynədən bumbuz suyundan içməyir, təzəcə çiçəklayan yeməşən çiçəklərinin etrini sərən, təmiz dağ havası ilə birlikdə ciyərlərimə çəkməyir gənclik dostumun uşaqlığı haqqında təsəvvürümü əhəmiyyətli dərəcədə dolğunlaşdırmaq, təxəyyülümü zənginləşdirmək gücündəymiş...

İstər-istəməz xətlərlər çığır ilə ötən xəyali yox, real günlərə qayıdıram. Bu cığırda mən 1966-cı ilin sentyabrına qədər gedib çıxa bilərəm... Həy-küylü tələbəlik illəri, indi haqq dünyasında olan, sevimli müəllimimiz Əhəd Hüseynov demişkən, “əbədiyyətə qovuşan”, dərslərdə, söhbətlərdə dinlədiyimiz, xarakterimiz formalaşmasında misilsiz xidmətləri olan insanlar: Şöviq Ağayev, Əbdülməzəd Dəmirçizadə, Feyzulla Qasımzadə, Məmmədhusəyn Təhməsisib, Zeynal Tağızadə, Əhməd Seyidov, Əbdül Əlizadə, Fərhəd Fərhədov, Məmməd Əliləzadə, İsmayıl Şıxlı, Sədi Əfəndiyev, Şərif Haqverdiyev, Mürsəl Həkimov, Cavad Bəğirov, Abbasqulu Məhərrəmov, İmran Babayev, Əfəd Əhmədov, Azər Hüseynov, Afad Qurbanov, Adilə Hacıyeva, Həsən Mirzəyev, Xeyrulla Məmmədov, Mustafa Mustafayev, Hüsü Quliyev, indi də ehtiramla görüşdüyümüz föklərşünas alim Paşa Əfəndiyev, dilçi Cəfər Cəfərov, tarixçi Bəşir Şüküroğlu... Aradan yarım əsrdən artıq vaxt keçsə də, həmin insanların hərsinin özünəməxsus danışıq tərzli, hərəkətləri, hətta mimikaları belə yadıma düşür...

Nizami Xudiyevin xoşbəxtliyi onda-dır ki, həmişə müəllimlərinin sevimli tələbəsi olub. Onun ictimai həyat və elm sahəsində uğurları N.Xudiyevə dərs deyən insanların qəlbinə iftixar hissi ilə doldurub. Nizamının müəllimlərinin professor Əbdül Əlizadənin, Afad Qurbanovun, Paşa Əfəndiyevin və başqalarının öz yetirmələri haqqında çox sözlər söyləmələri təsadüfi səciyyə daşıdır:

“Dərs dediyim tələbələrindən bir çoxu ilə həmişə fəxr etmişəm. Onlardan biri də Nizami Xudiyevdir. Nizami ADPU-nun tarixində xüsusi yer tutan görkəmli şəxsiyyətlərdən biridir” (Ə.Əlizadə); “Nizami olduqca mədəni, qayğıkeç insandır. İstər respublika daxilində, istərsə də xarici ölkələrdə keçirilən konfrans və simpoziumlardakı məruzə və çıxışlarında o, bir çox elm-nəzəri məsələlərə toxunur, dilçiliyimizin qarşısında duran müəyyən global məsələlər ətrafında nüfuzlu söz deyir” (A.Qurbanov);

“Nizami Xudiyev mənim ən istedadlı, ən sevimli tələbələrimdən biri olub. Onun ədəbi dil tarixi haqqında kitabı bütün türk dünyasında məşhurdur. Nizami xalq üçün, dövlət üçün böyük işlər görür” (Paşa Əfəndiyev).

İnsana ən yaxşı dəyəri onu daim müşahidə edən insanlar tərəfindən verilir. Bu baxımdan dilçi alimlərdən Ağabəy

musa Axundovun, Yusif Seyidovun, Nizami Cəfərovun, Həsən Bəliyevin, Müseyib Məmmədovun, İsmayıl Məmmədovun, Vilayət Əliyevin, Buludxan Xəlilovun, ədəbiyyatşünaslardan Xasay Cəbbərovun, İsa Həbibbəylinin, xalq yazıçıları Elçinin, Mövlud Süleymanlının, Cavad Heyətin, Ziyad Səmədzadənin, Məilə Muradxanlının, Ağalar Mirzənin və başqalarının fikirləri mənim üçün bir neçə baxımdan maraqlı göründü. Bütün bu fikir və mülahizələr Nizami Xudiyevin siyasi əqidəsinə, elmə, işgüzarlığına, şəxsiyyətinə verilən dəyərini göstəricisidir.

Nizami Xudiyevin şəxsiyyətinə, elminə, təşkilatçılıq qabiliyyətinə, əqidəsinə ən yüksək dəyəri isə ümümlü ilidərimiz Heydər Əliyev və onun ləyaqətli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev vermişdir. Nizamiyə etimad göstərilib böyük vəzifələr təqdimlənmişdir, onun Əməkdar elm xadimi fəxri adı alması da, “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilməsi də bu iki siyasi liderin adı ilə bağlıdır.

...Mətbuatda Nizami Xudiyev haqqında xeyli məqalə dərc olunub. Bu məqalələrin hər birində dostumun portretinin əsas cizgilərini verməyə çalışmışam. Həmin məqalələri təzədən nəzərdən keçirirəm. Onların heç birini paralamamaq, redaktə əyləyb yeniləməyə əlim gəlmir... On il bundan qabaq Nizami Xudiyevin 60 illik yubileyi münasibətlə yazıb nəşr etdirilmiş “60 yaş zirvəsindən baxanda” adlı məqalədən bir hissəni burda vermək qərarına gəldim:

“Ömrü yolu yarananın insana bəxş etdiyi ən gözəl hədiyyədir. Bu hədiyyədən isə həra bir cürə istifadə edir, bəhrələnin. Hər öz ömrünün, öz taleyini yaşayır. Xoşbəxt o adamdır ki, həyatının ixtiyar çağına ləyaqətlə çatı bilər və ömrün zirvəsindən keçdiyi yollara baxanda ürəyi fərhə hissi ilə döyünür. Bu günlərdə 60 yaşı tamam olan görkəmli dilçi alim, “Şöhrət” ordenli Əməkdar elm xadimi, filologiya elmləri doktoru, professor Nizami Xudiyev məhz belə insanlardan biridir. Yetmiş yaşın zirvəsindən baxanda şərefli, ləyaqətli bir ömrü yolunun səhifələri vərəq-vərəq canlanır insanın gözələri önündə.

Ucalmaq - eşqimin əzəli, ilki, Bir dəfə qış vurmaq yüz ömrə dəyər. Zirvə qartal üçün zirvə deyil ki, Qartal yurularda ener zirvəyə.

Bəli, ömrün bu ucalığından baxanda adam istər-istəməz kövrəlir, ötnələr-xışqənləri yada salmalı olur. Nizami Xudiyev də ömrün bu zirvəsinə alnıcaq, üzüağ çıxan, yüksək ad-san, şən şöhrət, xətir-hörmət sahibinə çevrilən, övlad-nəvə sevinci dadan bəxtiyar alimlərimizdəndir. Nizami Əməkdar elm xadimidir, “Akademik Yusif Məmmədaliyev”, “Abdulla Şaiq”, “Araz”, “İnam”, “Naliyyət”, “Qızıl qələm” və s. mükafatların laureatı, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin, Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin, bir sıra nüfuzlu elmi təşkilatların, müdafiə şuralarının üzvüdür. O, respublikamızda böyük nüfuz sahibi olan ziyallığımızdır. Ancaq hamı kimi Nizami də bu zirvəyə asanlıqla gəlib çıxa bilməyib. Gərgin zəhmət, yuxusuz gecələr, xalqının, millətinin gələcəyinə böyük inam onu bu zirvəyə gətirib çıxarmışdır.

Naxçıvanın sayılıb-seçilən ziyallılarından birinin - uzun müddət Şərq qapısı” qəzetinin redaktoru işləmiş Manaf Xuduyevin ailəsində dünyaya göz açan Nizami uşaqlıq illərini Şahbuz rayonunda keçirib. Şahbuzun özünəməxsus təbiəti, Batabat gölünün gö-

zəlliyi balaca Nizamının qəlbində şəir, sənətə, ədəbiyyata məhəbbət oya-dıb. Orta məktəbi əla qiymətlərlə bitirən Nizami tərəddüd etmədən sənədlərini o zamankı Lenin adına Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun filologiya fakültəsinə verib. Bax, Nizami ilə mənim tanışlığım, dostluğum da o zamandan başlayıb.

1966-cı ilin sentyabr ayı idi. Respublikamızın ayrı-ayrı şəhərlərindən, rayonlarından, kəndlərindən ali təhsil almaq üçün Bakıya gələn gənclər hələ bir-birlərini yaxşı tanımırıldı. Nədənə elə ilk gündən Nizami ilə dostlaşdıq, eyni partada aylaşdıq, eyni yataqxanada qaldıq, kitabxanaya eyni gətdik, dərslərə birlikdə hazırlaşdıq. Dörd illik tələbə həyatı bizi bir-birimizə çox yaxınlaşdırdı, doğmalaşdırdı. Elə buna görə də mən Nizamini bəlkə də hamıdan yaxşı tanıyıram. Onun qabiliyyəti, istedadı, zəhmətsevərliyi sayəsində tezliklə cıladandı. Seminar məşğələlərində Nizamının dərs danışmağı, dispu-tarlarda, ədəbi gələrdə, sair və yazıçılarla görüşlərdə çıxışları təkə tələbələrini xü, müəllimlərin də çox xoşuna gəlirdi. Onun qiymət kitabçasını əlalar bəzəyirdi. Nizamının bir dəne də olsun dördü yox idi. Özü də bu əla qiymətlərin ona yazan bilirsiniz kimlər idi? Akademik Feyzulla Qasımzadə, akademik Əbdülməzəd Dəmirçizadə, professorlardan Məmmədhusəyn Təhməsisib, Fərhəd Fərhədov, Zeynal Tağızadə, Afad Qurbanov, Paşa Əfəndiyev, xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlı, görkəmli tənqidçi Əhəd Hüseynov...

Nizami həm dərslərini yaxşı oxuyur, həm institutun ictimai həyatında fəal iştirak edir, həm Tələbə Elmi Cəmiyyətinin xətti ilə araşdırmalar aparır, ilk elmi məqalələrini yazıb çap etdirir, həm də voleybol yarışlarında oxuduğu ali məktəbin idman şərəfini qoruyurdu. Adama qərribə gəlirdi ki, bir belə işi bir adam necə çatırır, necə bu işləri hamısında eyni dərəcədə uğur qazanır? Nizamini yaxından tanıyanlardan biri kimi yaxşı bildirdim ki, bu nailiyyətlərin birinci səbəbi Nizamının istedadı, qabiliyyəti, ikinci səbəbi isə onun həddindən artıq çalışqanlıq, zəhmətsevərliyi idi...

Ali təhsili əla qiymətlərlə başa vuran Nizami Elmi Şuranın Qərarı ilə “Azərbaycan dilçiliyi” kafedrasında müəllim saxlanıldı. 1978-ci ildə “Abdulla Şaiqın nəsr dili” mövzusunda dissertasiya müdafiə edərək filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi aldı, 1981-ci ildən kafedranın dosenti kimi səmərəli fəaliyyət göstərməyə başladı, tələbələrini sevimli müəllimlərinə birinə çevirdi. Elə həmin il Azərbaycan SSR Ali Sovetinin Fəxri Fərmanı ilə təltif olundu.

Elmi araşdırmaları uğurla davam etdirən Nizami Xudiyev 1990-cı ildə “Azərbaycan ədəbi dili lüğəti tərkibinin inkişaf qanunauyğunluqları” mövzusunda dissertasiya müdafiə edərək filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi aldı, elə həmin il professor elmi adına layiq görüldü.

Nizami Xudiyevin ümumdünya şöhrətli alim Lütfi Zadə adına Amerika Beynəlxalq Müasir Elmlər Akademiyasının, Nyu-York Elmlər Akademiyasının, Naxçıvanın seçilmiş, İngiltərənin Kembridg Beynəlxalq Biografiya Mərkəzi tərəfindən 2001-ci il üçün “İlin beynəlxalq ziyalısi” adına və “Qızıl medal”a, bir il sonra yenə həmin mərkəz tərəfindən “XXI əsrin intellektualı” adına layiq görülməsi, adının “XXI əsrin böyük ziyalları” kitabına daxil edilməsi və sair bu kimi uğurlar heç də təsadüfi deyildir. Bunların hamısı onun yük-

sək intellektinin, işgüzarlığının, zəhmətsevərliyinin bəhrəsidir. Çünki Nizami Xudiyev Moskva, Nalçıq, Bişkek, Ufa, Aşqabad, Daşkənd, Güllüstan, Alma-Ata, Ankara, Konya, İstanbul, İzmir, Adana, Konya və başqa şəhərlərdə keçirilən mötəbər elmi konfranslarda, qurultay və simpoziumlarda dərin elmi məzmunlu məruzələri ilə çıxış etmiş, dünyanın bir çox dilçi alimlərinin diqqətini cəlb etmişdir. Nizami Xudiyevin elmi əsərləri nənki Azərbaycanda, eləcə də dünyanın müxtəlif ölkələrində dəfələrlə dərc edilmiş, elmi ictimaiyyətin diqqət mərkəzinə olmuşdur.

Nizami Xudiyev çox məhsuldar bir alim, tənqidatçısıdır. Onun “Azərbaycan ədəbi dili lüğəti tərkibinin inkişafı”, “Azərbaycan ədəbi dil tarixindən seminar məşğələləri”, “Azərbaycan ədəbi dilinin zənginləşmə yolları”, “Yazıçı dili və üslubu”, “Azərbaycan ədəbi dilinin sovet dövrü”, “Azərbaycan ədəbi dilinin tarixi”, “Azərbaycan ədəbi dilinin təşəkkülü”, “Tərcümə ədəbiyyatı və ədəbi dilimiz”, “Heydər Əliyev və Azərbaycan dili”, “Radio, televiziya və ədəbi dil”, “Xalqın İlhamı”, “Azərbaycan dilində şəxs adları” və sair bu kimi sanballı monoqrafiyaları Nizami Xudiyevin analitik təfəkkürünün, zəngin elmi və siyasi təxəyyülünün məhsullarıdır. Bu əsərlərdən respublikamızın elm və təhsil ocaqlarında dəyərli elmi mənbə, tədris vəsaiti kimi geniş istifadə olur.

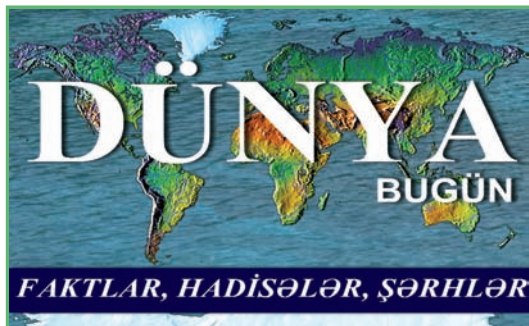
Elə alimlər var ki, onlar ancaq elmi araşdırmalar aparmaqla məşğuldu. Lakin Nizami Xudiyev elə fenomenal şəxsiyyətlərdəndir ki, onun təşkilatçılıq qabiliyyəti, siyasi fəaliyyəti də həmişə diqqət mərkəzində olmuşdur. Hələ tələbə ikən institut gənclər təşkilatına rəhbərlik edən Nizamının Institut Həmkarlar Təşkilatının sədri, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı seçilmiş, prorektor, rektor, Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Şirkətinin sədri təyin edilməsi də təsadüfi deyildir.

İndi Nizami Xudiyev də, mən də, digər tələbə dostlarımız da ömrümüzün ixtiyar çağlarını yaşayırıq. Nizami ADPU-da Ümumi dilçilik kafedrasına rəhbərlik edir. Yeni dilçi alimlərin hazırlanmasında bir elmi rəhbər, məsləhətçi, opponent kimi fəal iştirak edir... Yeni nəslin təlim-tərbiyəsi ilə məşğul olur... Ən əsası isə yenə də gənclik eşqi ilə yazıb-yaradır...

On dörd cildlik seçilmiş əsərləri bir istedadlı, zəhmətkeş alim ömrünün möhtəşəm, monumental abidəsidir. Yüzlərlə elmi məqalənin, xeyli sayda monoqrafiyanın, dərslərin müəllifi olan Nizami Xudiyev təkə ölkəmizdə deyil, onun həddüdlərindən də kənarda əsərləri nəşr edilən, tanınan, xalqımızı hər yerdə ləyaqətlə təmsil etməyi bacaran ziyallığımızdır.

...70 yaşını qeyd etməyə hazırlaşan dostum Nizami Xudiyevlə onun kabinətinə əyləşib söhbətləşirik... Müdrik bir qocayla, el ağsaqqallıyla, nüfuzlu ziyalıyla üz-üzə dayansam da, onun gənclik illərini xatırlayıram. Bu qədər kəsməkeşli, ağırlı-acılı, sevgili-sevincili ömrü yolu keçsə də, üreyindəki, düşüncəsindəki uşaq sadəlvhliyyəti həm mənə təcübləndirir, həm də sevindirir. Zaman onun üzünə qışqır, kəsməkeşli ömrü yolu üreyinə gözəgörməz çatır sals da, gözələrindəki ümid işıqları yenə də gənclikdə olduğu kimi bərq vurur.

Yetmiş yaşın mübarək, əziz dost! Rəfiq YUSİFOĞLU, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mədəniyyət işçisi, şair, filologiya elmləri doktoru, professor.

NETANYAHU: ALTI MÜSƏLMAN ÖLKƏSİ İLƏ DANIŞIQLAR APARIRIQ

İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu qısa müddət əvvəl qədər “düşmən” kimi qəbul etdikləri altı müsəlman ölkəsi ilə danışıqlar apardıqlarını bəyan edib. “TRT” telekanalının verdiyi xəbərə görə, bu barədə Benyamin Netanyahu 1967-ci ildə baş verən “Altıgünlük müharibə” zamanı İsrailin baş naziri vəzifəsini icra edən Levi Eşkolun anım mərasimində çıxış edib.

İsrail baş naziri çıxışı zamanı bildirib ki, qısa müddət əvvələdək düşmən olaraq qəbul etdiyimiz altı müsəlman ölkəsi ilə danışıqlar aparırıq.

Bununla yanaşı, Benyamin Netanyahu adını açıqlamadığı bu ölkələrlə aparılan danışıqların sülh prosesi üçün çox əhəmiyyətli olduğunu vurğulayıb.

Netanyahu İsrail ictimaiyyətinin ərəb ölkələrlə münasibətlərin normalaşmasını yalnız kiçik bir qismini görə bildiyini, əksər danışıqların isə gizli şəkildə davam etdiyini açıqlayıb.

Qeyd edilir ki, ABŞ rəhbərliyi ilə Polşanın paytaxtı Varşavada fevralın 13-14 tarixlərində keçirilən “Orta Şərqdə Sülh və Təhlükəsizliyin Gələcəyi” adlı konfransda İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu ilə yanaşı, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Bəhreyn, Qətər, Oman və Yəmən xarici işlər nazirləri iştirak etmişdi. Konfransda Səudiyyə Ərəbistanını xarici əlaqələr üzrə dövlət naziri, Küveyti isə xarici işlər nazirinin müavini təmsil etmişdi.

XÜSUSİ NÜMAYƏNDƏ: ABŞ ƏFQANISTANDAN ÇIXMAĞA RAZIDIR

“ABŞ qoşunlarını Əfqanıstandan çıxarmağa razılıq verib”. “Report” agentliyinin məlumatına görə, bunu ABŞ-ın Əfqanıstan məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsi Zalmay Xəlilzad özünün “Twitter” sahifəsində yazıb.

Xüsusi nümayəndənin sözlərinə görə, ABŞ nümayəndələri ilə “Taliban” qruplaşmasının təmsilçiləri arasında Qəterin paytaxtı Dohada keçirilən altı günlük danışıqların sonunda bu barədə razılıq əldə olunub.

Eyni zamanda, Zalmay Xəlilzad qeyd edib ki, problemün dinc yolla tənzimlənməsi üçün dörd vacib məsələ həllini tapmalı idi: “Əfqanıstandaxili dialoq, atəşkəs, “Taliban”ın başqa terror təşkilatları ilə əməkdaşlığını kəsməsi və ABŞ qoşunlarının çıxarılması. Bu ilin yanvarında keçirilən danışıqlarda biz dörd məsələnin müzakirəsi ilə bağlı razılıq əldə etmişdik. İndi isə biz layihənin iki bəndini razılaşdırdıq”.

Zalmay Xəlilzad bildirib ki, ABŞ qoşunlarının Əfqanıstandan çıxarılması müddəti və terrorçuluğa qarşı mübarizə tədbirləri barədə rəsmi Vaşinqtonla tələblər arasında əlavə razılığa olacaq. Onun sözlərinə görə, növbəti mərhələdə razılışmanın Vaşinqtonda müzakirəsi və digər tərəflərlə məsləhətləşmə aparılacaq.

Bununla yanaşı, görüşün nəticəsi barədə “Taliban” nümayəndələri bildiriblər ki, iki məsələ üzrə yanvarda əldə edilən razılışmanın Dohada daha geniş müzakirəsi aparılıb.

Verilən xəbərə görə, Əfqanıstan Milli Ordusu Baş Qərargahının yeni rəisi general-leytenant Bismillah Vəzirə isə “Taliban” və İŞİD döyüşçülərinin əsir götürülməsinə dair əmr verib: “Onları əsir götürüb, yedirtmək üçün xalqın artıq vəsaiti yoxdur”.

“SARI JİLETLİLƏR”Ə QARŞI QANUN LAYİHƏSİ TƏSDİQLƏNİB

Fransa parlamentində nümayişçilərə qarşı sərt cəzalar nəzərdə tutan qanun layihəsini qəbul edib. Qərarın əleyhinə 115 nəfər, lehinə 210 nəfər səs verib, 18 parlamentari isə bitərəf qalıb. “TRT” telekanalının məlumatına görə, layihə qüvvəyə minməzdən əvvəl Fransa Konstitusiyaya Məhkəməsi tərəfindən nəzərdən keçiriləcək.

Ölkənin daxili işlər naziri Kristof Kastaner bu işin əməliyyatların başlanğıcı olduğu iddialarına qarşı çıxaraq deyib: “Konstitusiyaya Məhkəməsinin bu qərar layihəsini araşdırması bütün şübhələri ortadan qaldıracaq”.

Qeyd edək ki, hökumət yanvar ayında “sarı jiletli” aksiyalırlardakı zorakılıq hadisələrinin qarşısını almaq üçün nümayişçilərə qarşı sərt cəzalarla bağlı qanun layihəsi hazırlamışdı. Buna əsasən, aksiyalarda maska taxan etirazçılara bir il həbs və 15 min avro pul cəzası təyin edilmişdi. Sonra bu cəzalar 6 ay həbs və 7500 avroya endirilmişdi.

Yeni qanun layihəsində icazəsiz mitinq edənlərin və aksiyalarda şiddət hadisələri törədənlərin də cəzalandırılması, o cümlədən mitinqlər zamanı meydana çıxan zərə-

rin dəyərinin də nümayişçilər tərəfindən ödənilməsi nəzərdə tutulur.

Verilən xəbərə görə, Fransa hökuməti bu qərarlarla “sarı jiletli”lərə ə qarşı mövqeyini sərtləşdirəcəyini göstərir.

Avropa Şurasının insan haqları üzrə komissarı Dünya Mijatoviç məsələyə münasibət bildirib: “Bu qanun layihəsi ifadə azadlığı və dinc toplaşma hüququnu məhdudlaşdırmamalıdır. Belə həssas vəziyyətlərdə hökumət və deputatları məhdudiyyət qoymaqdan çəkinməyə, dialoqa gəlməyə, insan hüquqları və azadlıqlarına hörmət bəsləməyə çağırıram”.

ABŞ RUSİYANIN “ŞİMAL AXINI-2” LAYİHƏSİNƏ QARŞI ÇIXIB

Rəsmi Vaşinqton istəmir ki, onun Avropada olan müttəfiqləri Rusiya qazından asılı olsun. “Sputnik” informasiya agentliyinin Rusiya mətbuatına istinadən verdiyi xəbərə görə, bunu Birləşmiş Ştatlaraın dövlət katibi Mayk Pompeo bəyan edib. “Biz istəmirik ki, bizim avropalı həmkarlarımız Rusiya qazından asılı olsun”, - deyən Mayk Pompeonun sözlərinə görə, Avropa ölkələri “Şimal axını-2” layihəsi ilə bağlı Rusiya qazından asılı olacaq.

Dövlət katibi əlavə edib ki, ABŞ öz müttəfiqlərinə elektrik enerjisi tədarükünün diversifikasiyasını təmin etməyə” yardım etmək niyyətindədir.

Qeyd edək ki, Avropa Parlamenti bugünlərdə Brüssel ilə Moskva arasında siyasi münasibətlər haqqında qətnamənin lehinə səs verib. Qətnamədə qeyd olunur ki, “Şimal axını-2” Avropa İttifaqının Rusiya qazını tədarükündən asılılığını gücləndirir, daxili Avropa bazarını təhdid edir və Al-nin energetika siyasətinə və ya onun strateji maraqlarına uyğun gəlmir.

Məlumat üçün qeyd edək ki, 1220 kilometr uzunluğundakı “Şimal axını-2” qaz boru kəməri Baltik dənizindən keçməklə Rusiyadan Almaniyaya ildə 55 milyard kubmetr qaz nəql etmək gücünə malik olacaq. Rusiyanın “Qazprom” şirkəti bəyan edib ki, “Şimal axını-2” layihəsi 2019-cu ilin sonundak başa çatdırılacaq.

GÜRCÜSTAN HAVA MƏKANINI “BOEING 737” ÜÇÜN BAĞLAYIB

Gürcüstanın hava məkanında “Boeing 737-8 MAX” və “Boeing 737-9 MAX” tipli təyyarələrin uçuşu müvəqqəti dayandırılıb.

“Report” agentliyinin verdiyi xəbərə görə, bu barədə Gürcüstanın Mülki Aviasiya Agentliyi məlumat yayıb.

Verilən xəbərə görə, müvafiq qərar səmərənlərini və uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə qəbul olunub. Qərar mart ayının 13-dən etibarən qüvvəyə minib.

Agentlikdən qeyd olunub ki, “Boeing 737 Max” tipli təyyarə Gürcüstanın Mülki Hava Gəmilərinin Dövlət Reyestrinə daxil edilməyib. Bu baxımdan, müvəqqəti məhdudiyyət hava neqliyyatına əhəmiyyətli təsir göstərməyəcək.

Xatırladaq ki, martın 10-da Efiopiya-da baş vermiş təyyarə qəzası nəticəsində 157 nəfər həlak olub. Əddis-Əbəbədən Nayrobiyə uçan “Boeing 737 MAX 8” Efiopiya paytaxtından, təxminən, 60 kilometr cənub-qərbdə yərə düşüb.

Qeyd edək ki, Avropa Aviasiya Təhlükəsizliyi Agentliyi (EASA) Al ərazisində “Boeing 737 MAX 8” və “Boeing 737-9 MAX” tipli təyyarələrin uçuşlarını müvəqqəti olaraq qadağan edib.

KİTAB OXUMAQ ÖMRÜ UZADIR

Həftədə iki saat kitab oxumaq ömrün iki il uzadır, bu səbəb olur. Bu qənaətə “Social Science and Medicine” nəşri tərəfindən 3635 nəfər arasında aparılan araşdırmanın nəticəsində gəlinib. “Sputnik” informasiya agentliyi Böyük Britaniya mətbuatına istinadən dünyanın ən çox kitab oxuyan ölkələrinin adlarını təqdim edir.

Məlumatla görə, bu gün dünyada ən çox kitab oxuyan ölkə Hindistandır. Hindistanda adambaşına həftəlik kitab oxuma 10 saat təşkil edir. Ən çox kitab oxuyan ölkələr sırasında növbəti yerdə isə Tailand qərarlaşıb. Tailand əhalisi həftəlik təxminən 9 saatını kitab oxumağa həsr edib.

Eyni zamanda, bildirilir ki, Çində əhali həftənin 8 saatını, Filippin və Misirdə isə 7 saatını kitab oxumağa həsr edir. Siyahıda növbəti yerlərdə Cexiya, İsveç, Fransa, Macarıstan, Səudiyyə Ərəbistan, Polşa, Venesuela, Cənubi Afrika Respublikası, Avstraliya, Indoneziya, Argentina və Türkiyə qərarlaşıb. Türkiyədə isə kitab oxuyanlar həftəlik 6 saatını bunun üçün ayırırlar.

“UNESCO”nun rəqəmlərinə görə, türküyəli vətəndaşların ehtiyac kitablarında kitab 235-ci yerdədir. Uşaqlara kitab hədiyyə edilməsinə görə isə Türkiyə 140-cı yerdə qərarlaşıb. Türkiyədə bir neçə pilla əşyağıda yer alan Yaponiyada isə həftəlik kitab oxuma 4 saat təşkil edir. Qeyd edək ki, sözügedən siyahıda Azərbaycanın adı əksə olunmayıb. ■

Ümumi təhsil müəssisələrində I sinfə uşaqların elektron qeydiyyatına start verilib

Martın 13-dən 2019-2020-ci tədris ili üçün elektron sistem vasitəsilə dövlət ümumi təhsil müəssisələrində I sinfinə şagird qəbuluna start verilib. Təhsil nazirinin imzaladığı əmrə əsasən, 2019-2020-ci illər dövlət Bakı ilə yanaşı, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şirvan, Neftalan şəhərləri, Abşeron, Samux, Yevlax rayonları üzrə ümumi təhsil məktəblərində I sinfə şagird qəbulu elektron sistem vasitəsilə həyata keçirilir. Bu rayonlarda yerləşən məcburi köçkün məktəblərinin I sinflərinə qəbul da elektron sistem vasitəsilə aparılacaq.

Ümumi təhsil məktəblərinin I sinflərinə qəbul prosesi www.mektebeqebedu.edu.az saytı vasitəsilə aparılır. Məktəbəhazırlıq qruplarındakı uşaqların I sinfə qeydiyyatına ehtiyac yoxdur. 2018-2019-cu tədris ilində məktəbəhazırlıq qruplarında təhsil alan uşaqlar üçün I sinfə şagird qəbulu sistemində avtomatik elektron sorğu yaradılıb. Qeydiyyatı valideynin (qanuni nümayəndənin) özü tərəfindən onlayn və ya müəyyən olunmuş məktəblərdə yerləşən elektron qeydiyyat mərkəz-

lərində aparılır. Bakı üzrə valideynlərə kömək məqsədilə 50 Alternativ qeydiyyat mərkəzi yaradılıb. Ümumilikdə elektron sistem təbiiq edilən şəhər və rayonlar üzrə 82 Alternativ Qeydiyyat Mərkəzi fəaliyyət göstərir.

2019-2020-ci tədris ilindən etibarən xüsusi qağıyaya ehtiyacı olan uşaqlar üçün qəbul da elektron formada həyata keçirilir. “Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərməsinin təşkil sahəsində bəzi tədbirlər haqqında” Azərbaycan Prezidentinin 23 may 2011-ci il tarixli Fərmanının tələblərinin

Rusiyada jurnalist Səadət Qədirovanın sosial onlayn layihəsinə start verilib

Rusiyada azərbaycanlı jurnalist Səadət Qədirovanın müəllifi olduğu sosial onlayn layihəsinə start verilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Səadət Qədirova TASS informasiya agentliyinin əməkdaşı, Rusiya Jurnalistlər İttifaqının üzvü, həmçinin AZƏRTAC-ın dəstəyi ilə nəşr olunmuş "Sumqayıt hadisələri barədə ilk mənbədən" kitabının müəllifidir. Onun forma və məzmun etibarilə unikal layihəsinin məqsədi fiziki imkanları məhdudd, azəminatlı və sosial müdafiəsi olmayan ailələrdən olan uşaqlara dəstək göstərməkdir.

Jurnalistin "@kadyrovaonline "Meçti sbivayutsya" (Arzular gerçəkləşir) adlı layihəsi YouTube kanalında həyata keçirilir. İctimai-siyasi həyatın bir çox sahələrindən olan məşhur xadimlərlə müsahibələr silsiləsi sayəsində tanınan müəllif öz ideyasını həyata keçirmək üçün yenidən söhbət formatına müraciət edib. Layihənin unikallığı ondadır ki, proqramın hər bir qonağına "Arzular gerçəkləşir" rubrikasında iştirak etməkə, bir uşağın istəyini yerinə yetirmək imkanı verilir.

Səadət Qədirova agentliyə müsahibəsində deyib: "Lotereya vasitəsilə qonaqların hər biri qutudan uşağın arzusu yazılmış stiker çıxarır və bu istə-

yi yerinə yetirərək səhrbaza çevrilir. Çox xoş idi ki, bizim azərbaycanlı kişilər mənim layihəmdə bir yazı ilə kifayətlənmədilər və proqrama müraciət etmiş bütün uşaqlara hədiyyələr adıldılar". Onun sözlərinə görə, əvvəlcə Azərbaycanın Xalq artisti Emin Ağa-

larov yaxşı mənada ssenarini "pozaraq", təkidlə qutunu çevirməyi və bütün uşaqlara hədiyyə almağı təklif edib. Bir gün sonra həmin xeyrixah hərəkəti Azərbaycanın xalq artisti Yusif Eyvazov da təkrarlayıb.

Nisbətən az bir müddətdə fəaliyyətə başlamasına baxmayaraq, artıq tanınmış incəsənət xadimləri, şou-biznes ulduzları, siyasətçilər və biznesmenlər müəllifin qonaqları olublar. Onların arasında Emin Ağalarov, Yusif Eyvazov, Soqdana, siyasətçi İrina Xakamada, general-mayor Viktor Yeliseyev, rejissor Yeqor Konçalovski və başqaları var. Bütün bunlar işin başlanğıcıdır.

Layihənin müəllifi böyük planlarının olduğunu deyir: "İstərdim ki, hər şeydən əvvəl, ictimaiyyətin diqqətini sosial cəhətdən daha az müdafiə olunan uşaqlara cəlb edim. Eyni zamanda, onların parlayan gözələrini görəndə hədsiz zövq alıram, çünki haqlıqatın arzular yerinə yetir. Həm də, əlbəttə, bir jurnalist kimi özümü müsahibə janrında təsdiq etməyə davam etmək mənim üçün çox maraqlıdır".

AZƏRTAC

Azercell tələbələrə uğurlu karyera qurmaqda yardımçı olur

Fəaliyyəti boyunca daim tələbələrə dəstək olmaq məqsədilə müxtəlif proqramlar keçirən və karyera sərgilərində iştirak edən "Azercell Telekom"

MMC növbəti dəfə tələbələrə uğurlu karyera qurmaqda yardımçı olub. Şirkət Bakı Ali Neft Məktəbi (BANM) və ASAN Könüllülük Məktəbinin "ASAN kadr" karyera mərkəzinin birgə təşkil etdiyi 2-ci "Karyera sərgisi"ndə iştirak edib. Əmək bazarında fəaliyyət göstərən aparıcı qurumların və yüzlərlə gəncin qatıldığı sərgidə Azercell-in İnsan Qaynaqları Departamentinin mütəxəssisləri işə qəbul olmaq istəyən məzun və tələbələrin suallarını cavablayıb, şirkətdə mövcud olan vakansiyalar, xüsusi olaraq tələbələr üçün keçirilən Tələbə Təqaüd Proqramı və Təcrübə Proqramları barədə geniş məlumat təqdim ediblər.

Qeyd edək ki, sərginin əsas məqsədi savadlı, bacarıqlı, təcrübəli və iş potensialı ilə fərqlənən gənclərin işlə təmin olunmalarına dəstək göstərmək, onlara müəssisələrdə mövcud iş vakansiyaları ilə yaxından tanış olmaq üçün şərait yaratmaqdır.

Daima gənclərin inkişafına yönəldilmiş layihələri ilə seçilən Azercell şirkəti bu istiqamətdə fəaliyyəti necələkdə də davam etdirəcək.

ELAN

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi inzibati binada istismarda olan 3 ədəd sərnəşin liftlərinə aylıq texniki servis xidmətlərinin kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir. Maraqlanan təşkilatlar (012) 404-22-00 (0627) nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 18 mart 2019-cu il saat 17:00 tarixinədək qəbul olunur. Ünvan: Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, İnşaatçılar pr. 2.

Tender Komissiyası.

BİLDİRİŞ

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, "Dövlət Aqrar Ticarət Şirkəti" MMC bərk və yumşaq inventarların kotirovkalar sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir. Maraqlanan təşkilatlar +994 50 400 88 99 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Əlaqələndirici şəxs: Hümət Hüseynov Kotirovkalar sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 29 mart 2019-cu il saat 18:00-dək qəbul olunur. Ünvan: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Nizami küçəsi 154A

Tender Komissiyası.

BİLDİRİŞ

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, "Dövlət Aqrar Ticarət Şirkəti" MMC Respublika üzrə arıqlığın inkişafı ilə bağlı bazar araşdırmasının kotirovkalar sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir. Maraqlanan təşkilatlar +994 50 400 88 99 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Əlaqələndirici şəxs: Hümət Hüseynov Kotirovkalar sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 29 mart 2019-cu il saat 18:00-dək qəbul olunur. Ünvan: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Nizami küçəsi 154A

Tender Komissiyası.

BİLDİRİŞ

"AZƏRALÜMINIUM" MMC, Yeməxana xidmətlərinin satın alınması üçün 2019-02-08 tarixində "Respublika" qəzetində elan edilmiş Açıq Tenderdə tender təklifinin təqdim etmə tarixini 2019-04-03 saat 17:00-a qədər uzadır. Maraqlanan təşkilatlar (050) 271-16-12 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

BİLDİRİŞ

"AZƏRALÜMINIUM" MMC, Süd və qatıq məhsullarının təchizatı üçün 2019-02-08 tarixində "Respublika" qəzetində elan edilmiş Açıq Tenderdə tender təklifinin təqdim etmə tarixini 2019-04-03 saat 17:00-a qədər uzadır. Maraqlanan təşkilatlar (050) 271-16-12 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

Bakı Nəqliyyat Agentliyi svetofor məntəqələri üzrə işlərin görülməsi, yeni svetofor sahələrinin qurulması üçün avadanlıqların, mal-materialların və quraşdırma xidmətlərinin, eyni zamanda bütün avadanlıqlara 12 aylıq texniki xidmətin satın alınması məqsədilə

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Lot 1 - Svetofor məntəqələri üzrə işlərin görülməsi, yeni svetofor sahələrinin qurulması üçün avadanlıqların, mal-materialların və quraşdırma xidmətlərinin, eyni zamanda bütün avadanlıqlara 12 aylıq texniki xidmət

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikitə zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Ziya Bünyadov 111 ünvanından (Əlaqələndirici şəxs: Mahmudov Tural M.Cəmil oğlu telefon: 404-41-20 (daxili 2185)) ala bilərlər.

İştirak haqqı:
Lot 1 - 1000 manat
Bank adı: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
Kodu: 210005
VOEN: 1401555071
Müxbir hesab: AZ41NABZ01360100000000003944
S.W.I.F.T.BIK: CTREAZ 22
Bakı Nəqliyyat Agentliyi
Hesab № AZ88CTRE00000000000008147701
VOEN: 1503112971
Büdcə təsnifatının kodu: 142340
Büdcə səviyyəsinin kodu: 7
Tender iştirakçıları hər bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
-İddiacının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
-İddiacının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
-İddiacının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
-İddiacıların müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi, bank təminatı istisna olmaqla) 09.04.2019-cu il saat 12:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikitə zərflə 18.04.2019-cu il saat 12:00-a qədər Bakı şəhəri, Ziya Bünyadov 111 ünvanında yerləşən Bakı Nəqliyyat Agentliyinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiacıların təklifləri 19.04.2019-cu il tarixdə saat 12:00-da Bakı şəhəri, Ziya Bünyadov 111 ünvanında yerləşən Bakı Nəqliyyat Agentliyinə açılacaqdır.

İddiacıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender Komissiyası.

Oğuz Rayon İcra Hakimiyyəti

AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

Tender 2 lot üzrə keçirilir:
Lot 1: Oğuz şəhərində abadlıq işləri;
Lot 2: Mal-materialın alınması

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini hər lot üzrə ayrı-ayrılıqda möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikitə zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Oğuz şəhəri, Heydər Əliyev küçəsi 89 küçəsi (Əlaqələndirici şəxs: Yunusov Elşən Oktay oğlu. Tel.: 024-20-5-23-19) ünvanından ala bilərlər.

İştirak haqqı:
Lot 1 - 50 manat
Lot 2 - 30 manat
Oğuz YXO
VOEN: 6600009111
H/H: AZ66AIB32051019446800201168
Kapital bank Oğuz filialı
M/H: AZ37NABZ01350100000000001944
Kod: 200684
VOEN 9900003611
SWIFT BIK: AILIBAZ 2 X
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Tender təklifi dəyərinin 1 %-i həcmində bank

təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- İddiacının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- İddiacının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- İddiacının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- İddiacıların müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları;
- Digər sənədlər.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 19 aprel 2019-cu il saat 18:00-dək, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikitə zərflə 02 may 2019-cu il saat 17:00-dək Oğuz şəhəri, Heydər Əliyev küçəsi-89 ünvanına təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiacıların təklifləri 03 may 2019-cu il tarixində saat 15:00-da Oğuz şəhəri, Heydər Əliyev küçəsi-89 ünvanında açılacaqdır.

İddiacıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

TENDER KOMİSSİYASI.

"AZERGOLD" QSC

AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

Tender 1 lot üzrə keçirilir: XRF əl spektrometr avadanlığının satın alınması

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi peşəkarlığa, təcrübəyə, texniki və maliyyə imkanlarına, işçi qüvvəsinə, idarəetmə sərişləsinə və etibarlılığa malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə iştirak haqqını aşağıda göstərilən hesaba köçürdükdən sonra ödəniş sənədini və tenderdə iştirak etmək üçün rəsmi müraciət ərizəsini "AzerGold" QSC-nin Tender Komissiyasına (Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Mikayıl Müşfiq 2H, Əlaqələndirici şəxs: Aygüli Tağıyeva, Tel.: 012-505-02-02 (dax.1108), I-V günlər, saat 09.00-dan 18.00-dək) təqdim etməklə Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Əsas Şərtlər Toplusunu əldə edə bilərlər.

İştirak haqqı: Lot 1 - 150 manat. İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
Hesab: AZ85PAHA38020AZNHC0190068658
VOEN: 1403467421
Bank: "PAŞA Bank" ASC
Kodu: 505141
VOEN: 1700767721
M/H: AZ82NABZ013501000000000071944
S.W.I.F.T: PAHAAZ22
İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
1. Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
2. Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
3. Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
4. Tender təklifi dəyərinin 1 %-i həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra

ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
5. İddiacının son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərsə, bütün fəaliyyəti dövründəki) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış;
6. İddiacının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və bank rekvizitləri;
7. Digər müvafiq sənədlər (Əsas Şərtlər Toplusunda müəyyən edilmiş müvafiq sənədlər).

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) təqdim olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

İddiacılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və tender təklifinin təminatı istisna olmaqla) **23 aprel 2019-cu il, saat 15.00-a qədər**, tender təklifi və tender təklifinin təminatını isə möhürlənmiş, imzalanmış və ikitə zərflə olmaqla 2 nüsxədə (əsl və surəti) **01 may 2019-cu il, saat 15.00-a qədər** "AzerGold" QSC-nin Tender Komissiyasına Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Mikayıl Müşfiq 2H ünvanına təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Tender üzrə təklif zərflərinin açılışı **02 may 2019-cu il saat 15.00-da** Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Mikayıl Müşfiq 2H ünvanında keçiriləcəkdir. İddiacıların səlahiyyətli nümayəndələri açılışda iştirak edə bilərlər.

"AzerGold" QSC, Tender Komissiyası.

"ASK Ayaqqabı Fabriki" MMC

Ayaqqabı istehsalında istifadə olunan qəlib və altlıqları kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir. Maraqlanan təşkilatlar (012) 412-46-26 (daxili 26) telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 18.03.2019-cu il saat 12:00 tarixinədək qəbul olunur.

"ASK Ayaqqabı Fabriki" MMC,

Ayaqqabı istehsalında istifadə olunan köməkçi materiallarını kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir. Maraqlanan təşkilatlar (012) 412-46-26 (daxili 26) telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 18.03.2019-cu il saat 12:00 tarixinədək qəbul olunur.

BİLDİRİŞ

"Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC-nin Şirvan Pambıq Emalı Zavodu ərazisində yerləşən mövcud anbar tikilisinin kimyəvi preparatların müvafiq tələbatlara uyğun olaraq saxlanılması üçün təmir işləri görülməsi məqsədilə kotirovka sorğusu əsasında satın alınmasına dair 24.02.2019-cu il tarixli "Respublika" qəzetində, 23.02.2019-cu il tarixli ask.gov.az internet saytında dərc edilmiş kotirovka sorğusu prosesində ən aşağı qiymət təklifi edən AZ1812, Azərbaycan, Şirvan şəhəri, Gülbala Şıxbala küçəsi ev 14 ünvanında yerləşən "Qrups" MMC şirkəti qəlib gəlmişdir. Həmin müəssisə ilə 12.03.2019-cu il tarixdə 9867.48 manat məbləğində müqavilə imzalanmışdır.

"Bakı Metropoliteni" QSC kotirovka sorğusu elan edir. Kimyasal ankerlər və müxtəlif ölçülü beton burğuların satın alınması. Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 18.03.2019-cu il saat 18.00 tarixinədək qəbul olunur. Təkliflər 19.03.2019-cu il tarixində saat 11:00-da açılacaqdır. Ünvan: Bakı ş., M.Rəfil 16 tel: (012) 490-00-91 Əlaqələndirici şəxs: İlqar Qasimov

“AzRe Təkrarsığorta” ASC-nin 2018-ci il üçün maliyyə hesabatı

SİĞORTAÇININ (TƏKRARSİĞORTAÇININ) VƏ HÜQUQİ ŞƏXS SİĞORTA BROKERİNİN MÜHASİBAT BALANSI (rüblik və illik)

Sığortaçının (təkrarsığortaçının) və ya sığorta brokerinin adı: **“AZRE TƏKRARSİĞORTA” ASC**

Hesabat dövrü: **«01» yanvar 2019-cı il**

manatla		
AKTİVLƏR	İlin əvvəlinə	Hesabat dövrünün sonuna
I. UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR		
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	44 391.29	216279.69
Torpaq, tikili və avadanlıqlarla bağlı məsrəflərin kapitalaşdırılması		
Dayımmaz əmlak investisiyalar		
Qeyri-maddi aktivlər	331 449.47	272465.24
Təxirə salınmış vergi aktivləri		
Uzunmüddətli debitor borcları		
Uzunmüddətli maliyyə aktivləri:		
dövlət qiymətli kağızları	34 301 889.36	57802429.9
qeyri-dövlət qiymətli kağızları	11 515 159.47	31709200.01
sair maliyyə aktivləri	22 786 729.89	26093229.89
İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar	3 921 500.00	
Təsəci və ya səhmdarlarla hesablaşmalar		
Sair aktivlər		1067710.43
Cəmi uzunmüddətli aktivlər	38 599 230.12	59358885.26
II. QISAMMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR		
Ehtiyatlar		
Debitor borcları:		
birbaşa sığorta üzrə	8 847 934.01	5365456.45
təkrarsığorta əməliyyatları üzrə :		
- təkrarsığortacaq üzrə	3 289 846.36	2973257.39
- təkrarsığortalı üzrə		
asılı təşkilatlar üzrə	3 289 846.36	2973257.39
büdcə üzrə	973 914.85	0
iddia tələbləri üzrə	1 455 243.44	1455243.44
igci həyati üzrə		
sığortalıların verilən borcları üzrə		
sair debitorlar	3 128 929.36	936955.62
Pul vasitələri və onların ekvivalentləri:		
kassa	17 786 039.26	19154235.44
hesablaşma hesabı	1 138.39	4046.55
valyuta hesabı	2 517 278.60	12971844.29
depozit hesabları	508 731.51	1071339.13
sair pul vasitələri	14 750 500.00	5100000
Qsamüddətli maliyyə aktivləri:	8 390.76	7005.47
dövlət qiymətli kağızları	30 884 691.57	27895725.98
qeyri-dövlət qiymətli kağızları	30 884 691.57	27895725.98
Sair maliyyə aktivləri		
Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortacıların payı:		
hayat sığortası sahəsi üzrə	6 048 642.63	6427730.07
qeyri-hayat sığortası sahəsi üzrə	612 783.65	714453.54
Sair qsamüddətli aktivlər:	5 435 858.98	5713276.53
gələcək hesabat dövrünün xərcləri	0.00	0
verilmiş avanslar		
təhtil hesablar		
Sair aktivlər	40.00	40
Cəmi qsamüddətli aktivlər	63 567 347.47	58843187.94
CƏMI AKTİVLƏR	102 166 577.59	118202073.20

KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	İlin əvvəlinə	Hesabat dövrünün sonuna
I. KAPİTAL		
Ödənilmiş nominal (nizamnəmə) kapitalı	50000000	50 000 000.00
Emisiya gəliri		
Geri alınmış kapital (səhmlər)		
Kapital ehtiyatları:	5 766 000.00	5 766 000.00
yeniən qiymətləndirilmə üzrə ehtiyat		
digər kapital ehtiyatları	5 766 000.00	5 766 000.00
Bölişdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	21 576 527.91	34 892 986.41
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	21 394 135.46	25 064 375.17
Mühasibat uçotu siyasətlərinə dəyişikliklərə bağlı mənfəət (zərər) üzrə düzəlişlər		
Keçmiş illər üzrə bölişdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	182392.45	9 828 611.24
Elan edilmiş dividendlər		
Cəmi kapital	77 342 527.91	90 658 986.41
II. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR		
Sığorta ehtiyatları:		
Hayat sığortası sahəsi üzrə :	23 690 961.20	25 289 287.58
Qeyri-hayat sığortası sahəsi üzrə:	1 118 873.94	853 054.32
Qarşısalınma tədbirləri fondu	22 572 087.26	24 436 233.26
Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		
Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		
Təxirəsalınmış vergi öhdəlikləri		
Kreditör borcları :		
əməyin ödənilməsi üzrə		
büdcə üzrə		
sosial sığorta və təminat üzrə		
digər məcburi ödənişlər üzrə		
asılı təşkilatlar üzrə		
sair kreditörler		
Sair uzunmüddətli öhdəliklər:		
gələcək hesabat dövrünün gəlirləri		
alınmış avanslar		
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər:	887 100.35	629 138.04
təkrarsığortacaq üzrə	887 100.35	629 138.04
təkrarsığortalı üzrə		
Təsəci və ya səhmdarlarla hesablaşmalar		
Sair öhdəliklər		
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	24 578 061.55	25 918 425.62
III. QISAMMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR		
Qsamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		
Qsamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		
Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər		
Kreditör borcları:		
əməyin ödənilməsi üzrə	245 988.13	1 624 661.17
büdcə üzrə		1 173 592.74
sosial sığorta və təminat üzrə		
digər məcburi ödənişlər üzrə		
asılı təşkilatlar üzrə		
sair kreditörler	245 988.13	451 068.43
Sair qsamüddətli öhdəliklər:		
gələcək hesabat dövrünün gəlirləri		
alınmış avanslar		
Təsəci və ya səhmdarlarla hesablaşmalar		
Sair öhdəliklər		
Cəmi qsamüddətli öhdəliklər	245 988.13	1 624 661.17
Cəmi öhdəliklər	24 824 049.68	27 543 086.79
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	102 166 577.59	118 202 073.20

* Qeyd : Ödənilməsinə zəmanət verilmiş məbləğlərin cəmi*

* Bu səhifələr üzrə məlumatlar balansla daxil edilmişdir.

SİĞORTAÇININ (TƏKRARSİĞORTAÇININ) VƏ HÜQUQİ ŞƏXS SİĞORTA BROKERİNİN MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏRİ HAQQINDA HESABAT (rüblik və illik)

Sığortaçının (təkrarsığortaçının) və ya sığorta brokerinin adı: **“AZRE TƏKRARSİĞORTA” ASC**

Hesabat dövrü: **«01» yanvar 2019-cı il**

İlin əvvəlindən artan yekunla

manatla	
Gəlirlər	Məbləğ
Əsas əməliyyat gəliri:	55 952 261.53
birbaşa sığorta üzrə sığorta haqları	
təkrarsığorta üzrə təkrarsığorta haqları	54 446 543.72
sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçıların payı üzrə	1 398 531.79
təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komisyon	107 186.02
müddəllər üzrə	
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi (müsbət və ya mənfi)	-1 219 238.94
İnvestisiya gəlirləri üzrə	4 784 732.87
Subroqasiya gəlirləri	55 076.46
Sair gəlirlər	3 612 280.02
CƏMI GƏLİRLƏR	63 185 111.94
Xərclər	
Əsas əməliyyat xərcləri:	23 098 841.95
sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	9 851 060.76
qaytarılan sığorta haqları üzrə	407 291.03
tənzimləmə xərcləri	1 336.50
təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə	12 839 153.66
qarşısalınma tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	
sığorta fəaliyyəti üzrə sair xərclər	
İşlərin aparılması xərcləri	8 362 945.52
Sair xərclər	457 663.76
CƏMI XƏRCLƏR	31 919 451.23
Maliyyə mənfəəti (zərəri)	31 265 660.71
Mənfəətin nizamnəmə kapitalına yönəldilən hissəsi	0.00
Vergiçiquludmadan əvvəl mənfəət (zərər)	31 265 660.71
Mənfəət vergisi	6 201 285.54
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	25 064 375.17

BÜDCƏYƏ VƏ BÜDCƏDƏNKƏNAR ÖDƏNİŞLƏR

Göstəricilərin adları	Hesablanmışdır	Faktiki ödənilmişdir
Mənfəətdən vergi	6 201 285.54	5 027 692.80
Əlavə dəyər vergisi	34 879.07	31 550.35
Gəlir vergisi	71 600.34	71 600.34
Əmlak vergisi	246.04	246.04
Torpaq vergisi		
Aksiya		
Ödəmə mənbəyində vergi (4%)	512 983.75	512 983.75
Sair vergilər	38 789.04	38 789.04
Sosial sığorta və təminat	113 537.20	113 537.21
Məcburi ödənişlər (0,3%)	424 554.30	156 609.60
İqtisadi sanksiyalar		

Müstəqil Auditorun Hesabatı

“AzRe Təkrarsığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Bakıxanov küçəsi 6, “Bridge Plaza”.

Rəy

Biz “AzRe Təkrarsığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 31 dekabr 2018-ci il tarixinə olan mühasibat balansı hesabatından, mənfəət və zərər haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatmış il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, Şirkətin çoxməaliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlərdə Maliyyə Nazirliyinin normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Rəy üçün əsaslar

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Şirkətdən əslilə deyil, və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yerli və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmasına və rəhbərliyin fikrində, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Şirkəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı, yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Şirkətin fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fəaliyyət fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunu fəaliyyətə fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Şirkətin maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafir əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafir əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zamanı vermək ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onı həmişə aşkarlayır. Təhriflə dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yaranan bilər və ayrılacaq yaxud məcburi olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsiretmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Biz iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə digər məsələlərə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxilli nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

“ABAK-AZ CROWE LTD” MMC-nin

Direktoru: Zamin Hüseynov

Auditoru: Nail Seyfulla

12 mart 2019-cu il

Azərbaycan Respublikası, Bakı, Salyan şosesi 2, bina 2, məh. 19, 20.

“Azərbaycan Dəmir Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

BİLDİRİŞ

“Azərbaycan Dəmir Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən Lot 1: Ox yağı(QOST 610-72) , OC Reduktor yağı (stp), Sənaye yağı i20 (QOST 20799-88), Sənaye yağı i40 (QOST 20799-88); Lot 2: LZSNli(QOST 19791-74) yağlarının satın alınması ilə əlaqədar 16 fevral 2019-cu il tarixdə elan olunan açıq tenderdə iştirak etmək üçün sənədlərin təqdim edilməsi müddəti artırılaraq **19 mart 2019-cu il saat 17:00-dək**, tender təklifi və bank zəmanətinin təqdim edilməsi **28 mart 2019-cu il saat 18:00-dək** nəzərdə tutulmuşdur. İddiaçıların təklif zərfləri **29 mart 2019-cu il tarixdə**, saat 11:00-da açılacaqdır.

Əlaqələndirici şəxs: Nilufər İsmayılova, tel.: (+99412) 499-66-17.

TENDER KOMİSSİYASI.

“AZERGOLD” QSC

AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR

Tender 1 Lot üzrə keçirilir:

Lot 1 - Kəşfiyyat sahələrindən götürülmüş süxur nümunələrinin geokimyəvi analizi üzrə laborator xidmətlərin satın alınması

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı peşəkarlığa, təcrübəyə, texniki və maliyyə imkanlarına, işçi qüvvəsinə, idarəetmə səviyyəsinə və etibarlılığa malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə iştirak haqqını aşağıda göstərilən hesaba köçürdükdən sonra ödəniş sənədini və tenderdə iştirak etmək üçün rəsmi müraciət ərizəsini “AzerGold” QSC-nin Tender Komissiyasına (Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Mikayıl Müşfiq 2H, Əlaqələndirici şəxs: Aygül Tağıyeva, tel.: 012-505-02-02 (dax.1108), I-V günlər, saat 09:00-dan 18:00-dək) təqdim etməklə Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu əldə edə bilərlər.

İştirak haqqı: Lot 1 - 250 manat.
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
Hesab: AZ85PAHA38020AZNHCO190068658
VOEN: 1403467421
Bank: “PAŞA Bank” ASC
Kodu: 505141
VOEN: 1700767721
M/H: AZ28NABZ01350100000000071944
S.W.I.F.T: PAHAAZ22

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı

TEKRAR

“Ərzaq məhsullarının tədarükü və təchizatı”ASC

AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 2 lot üzrə keçirilir:

LOT 1: Kartrilər

LOT 2: Kartrilər dolum xidmətinin satın alınması.

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu AZ1063, Bakı şəhəri, Qaradağ rayonu, Lökbatan qəs., Xocasan yolu 57, otaq 327 (Əlaqələndirici şəxs: Nəsimi Aslanov, Tel.: 012 404 16 56 (daxili 135) ünvanından ala bilərlər.

İştirak haqqı:

Lot 1: 180 (bir yüz səksən) manat

Lot 2: 120 (iki yüz iyirmi) manat

Təşkilat: “Ərzaq məhsullarının tədarükü və təchizatı” ASC

H/h: AZ89AİB38060019440330025111

VOEN: 1101438441

Bank: Kapital Bank ASC, Nəsimi filialı

VOEN: 9900003611

KOD: 200112

M/h: AZ37NABZ01350100000000001944

SWIFT: ALIBAZ2X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 %-i həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə

TEKRAR

İsmayılı Kommunal Müəssisələri Kombinatı

KOTİROVKA SORĞUSU ELAN EDİR

- Kimyəvi dərman preparatlarının alınması
- Nəqliyyat vasitələri üçün ehtiyat hissələrinin alınması
- Elektrik avadanlıqlarının alınması
- İnventar və geyim ləvazimatlarının alınması

Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər